

Vergaderjaar 2024–2025

36 725J

Nr. 2

**Wijziging van de begrotingsstaat van het
Deltafonds voor het jaar 2025 (wijziging
samenhangende met de Voorjaarsnota)
MEMORIE VAN TOELICHTING**

A. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVOORSTEL

Wetsartikelen 1 tot en met 3

De begrotingsstaten die onderdeel zijn van de Rijksbegroting, worden op grond van [artikel 2.3, eerste lid](#), van de Comptabiliteitswet 2016 elk afzonderlijk bij wet vastgesteld en derhalve ook gewijzigd. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om voor het jaar 2024 wijzigingen aan te brengen in:
de begrotingsstaat van het Deltafonds.

De in de begrotingsstaten opgenomen begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht (de zgn. begrotingstoelichting).

De Minister van Infrastructuur en Waterstaat,
B. Madlener

B. BEGROTINGSTOELICHTING

1 Leeswijzer

Algemeen

Naar aanleiding van de motie van de leden Van Helvert en Van Veldhoven (Kamerstukken II 2015–2016 [34 475 XII, nr. 12](#)) worden bij alle begrotingsartikelen op het Mobiliteitsfonds en Deltafonds groter dan € 1 miljard de begrotingsmutaties boven de € 5 miljoen toegelicht. Dit heeft als praktische uitwerking dat bij de artikelen tussen de € 200 miljoen en € 1 miljard de ondergrens voor technische mutaties ook neerwaarts is bijgesteld. Voor beleidsmatige mutaties was er bij de artikelen van deze omvang reeds sprake van een ondergrens van € 5 miljoen.

Tabel 1 Ondergrenzen conform RBV

Omvang begrotingsartikel (stand ontwerp-begroting) in € miljoen	Beleidsmatige mutaties (ondergrens in € miljoen)	Technische mutaties (ondergrens in € miljoen)
< 50	1	2
=> 50 en < 200	2	4
=> 200 < 1000	5	5
=> 1000	5	5

Mede naar aanleiding van overleg met uw Kamer zijn in aanvulling op deze regelgeving voor dit fonds de onderstaande punten verwerkt voor de eerste suppletoire begroting.

- Het opnemen van gedetailleerde projectinformatie in de suppletoire begrotingen conform begroting en jaarverslag (brief van 4 november 2009 naar aanleiding van toezegging verbetering informatievoorziening bij WGO van 24 juni 2009); Kamerstukken II 2009–2010, 32 123 A, nr. 8)
- Het inzicht in de budgetten van de verkenningen en planuitwerkingprogramma's wordt vergroot door begrotingsmutaties expliciet in de MIRT tabellen zichtbaar te maken op projectniveau (toezegging WGO van 22 juni 2011);
- Mutaties op de beschikbare budgetten worden in de (niet voorgeschreven) verdiepingsbijlage op artikelonderdeelniveau voor de volledige looptijd tot en met 2039 inzichtelijk gemaakt.

Opbouw

Dit wetsvoorstel kent een opbouw waarbij afhankelijk van de informatie vraag- en behoefte verder kan worden ingezoomd. Deze verdiepingslag is als volgt opgebouwd.

- Allereerst is de begrotings(wet)staat voor het Deltafonds voor het jaar 2025 opgenomen. Deze dient ter autorisatie van de mutaties die op artikelniveau in de verplichtingen-, uitgaven- en ontvangstenramingen worden voorgesteld.
- Daarna is eerst op hoofdlijnen (paragraaf 2.1) inzicht verstrekt in de belangrijkste budgettaire voorstellen die leiden tot wijziging van de begroting. Hiermee kan snel een indruk worden verkregen van de inhoud van dit wetsvoorstel.
- Via de artikelsgewijze toelichting (paragraaf 3) worden alle beleidsmatig relevante mutaties op het niveau van het artikelonderdeel zichtbaar gemaakt, en waar zinvol en relevant, ook toegelicht. Dit rekening houdend met de norm zoals hierboven is aangegeven.
- Als onderdeel van de artikelsgewijze toelichting is in de verdiepingsbijlage (paragraaf 4.1) door middel van een

- meerjarige mutatietabel op artikelonderdeelniveau de aansluiting gemaakt tussen de vorige stand van de begroting en de nu voorgestelde stand. Dit voor de volledige looptijd van het fonds.
- Tenslotte zijn in de verdiepingsbijlage (paragraaf 4.2) van dit wetsvoorstel de MIRT projecttabellen met de realisatieprojecten alsmede de verkenningen en planuitwerking programma's opgenomen waarin de begrotingsmutaties op projectniveau zichtbaar zijn gemaakt. Deze (meerjarige) MIRT- tabellen zijn in ieder geval voorzien van toelichtingen indien sprake is:
 - van een wijziging (anders dan door de verwerking van prijsbijstelling) in het taakstellend projectbudget groter dan 10% of meer dan € 10 miljoen;
 - van een wijziging groter dan 1 jaar in de oplevering van het project.

2 De Producten

2.1 Overzicht belangrijke uitgaven- en ontvangstenmutaties

Tabel 2 Belangrijkste suppletoire uitgavenmutaties 2025 (Eerste suppletoire begroting) (bedragen x € 1 miljoen)

	Art.	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031 t/m 2038
Vastgestelde begroting 2025		1.723,0						
Belangrijkste suppletoire mutaties:								
<i>Kader relevante mutaties:</i>								
1. Saldo 2024	div.	26,2						0,0
2. Kasschuif binnen Deltafonds	div.	- 7,1	1,4	0,3	1,1	- 9,4	13,7	0,0
3. Overboekingen ministeries	div.	1,9	2,5	3,7	- 0,9	- 0,3	- 0,1	- 0,3
4. Overboeking hoofdstuk XII	div.	- 4,4	- 6,9	- 6,3	- 3,9	- 4,7	- 4,7	- 37,6
5. Desalderingen	div.	2,1	0,2					0,0
Kaderaanpassing Voorjaarsbesluitvorming	div.		-					
6.		20,0	255,0	90,0	50,0		- 60,0	155,0
7. Taakstelling eindejaarsmarge	div.	- 17,0						0,0
<i>Niet kader relevante mutaties:</i>								
8. Herschikking landelijke taken	3.02		100,7	124,0	122,2	119,7	122,9	1.160,0
	5.02		-	-	-	-	-	-
			100,7	124,0	122,2	119,7	122,9	1.160,0
CA-instandhouding	5.04							-
9.								1.480,5
	3.02							1.480,5
10. Stoffen en waterketen	5.03			- 10,0	- 10,0	- 10,0	- 10,0	0,0
	7.03			10,0	10,0	10,0	10,0	0,0
HWBP	5.03							-
11.								1.000,0
	5.04							1.000,0
Stand 1e suppletoire begroting 2025		1.744,7	- 257,8	87,7	46,4	- 14,4	- 51,1	117,1

Tabel 3 Belangrijkste suppletoire ontvangstenmutaties 2025 (Eerste suppletoire begroting) (bedragen x € 1 miljoen)

	Art.	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031 t/m 2038
Vastgestelde begroting 2025		1.723,0						
Belangrijkste suppletoire mutaties:								
<i>Kader relevante mutaties</i>								
1. Saldo 2024	5.10	27,8						0,0
1. Saldo 2024 ontvangstenartikelen	div.	- 1,6						0,0
2. Kasschuif binnen Deltafonds	div.	- 7,1	1,4	0,3	1,1	- 9,4	13,7	0,0
3. Overboekingen ministeries	div.	1,9	2,5	3,7	- 0,9	- 0,3	- 0,1	- 0,3
4. Overboeking hoofdstuk XII	div.	- 4,4	- 6,9	- 6,3	- 3,9	- 4,7	- 4,7	- 37,6
5. Desalderingen	div.	2,1	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kaderaanpassing Voorjaarsbesluitvorming	div.		-					
6.		20,0	255,0	90,0	50,0		- 60,0	155,0
7. Taakstelling eindejaarsmarge	div.	- 17,0						0,0
Stand 1e suppletoire begroting 2025		1.744,7	- 257,8	87,7	46,4	- 14,4	- 51,1	- 117,1

Toelichting

1. Saldo 2024

De begroting van het Deltafonds vertoont over het jaar 2024 een voordelig saldo van € 27,8 miljoen. Dit saldo wordt gevormd door de saldering van de in dat jaar gerealiseerde uitgaven en ontvangsten. Het voordelig saldo wordt in 2025 als verhoging van de ontvangsten geboekt op het artikelonderdeel 5.10 Saldo van de afgesloten rekeningen. In dit wetsvoorstel is naast deze ontvangstenverhoging ook het volledig voordelig saldo op de juiste uitgaven- en ontvangstenartikelen (producten) begrotingstechnisch verwerkt, uitgavenartikelen verhoogd met € 26,2 miljoen en de ontvangstenartikelen verlaagd met € -1,6 miljoen.

Kasschuif binnen Deltafonds

Om binnen het Deltafonds tot een sluitende programmering te komen, zijn budgettaire neutrale kasschuiven over de diverse jaren noodzakelijk. Door middel van een kasschuif via artikel 01.02 Ontwikkeling waterveiligheid worden de bedragen in de juiste jaren geplaatst.

Overboekingen ministeries

Dit betreft diverse overboekingen van en naar andere begrotingshoofdstukken binnen de Rijksbegroting.

Overboekingen hoofdstuk XII

Dit betreft de overboekingen van en naar andere begrotingshoofdstukken binnen de Rijksbegroting. Dit o.a. betreft een overboeking vanuit het Mobiliteitsfonds via HXII voor Schoon en Emissieloos Bouwen (SEB) als een tegemoetkoming in de meerkosten waar aanbestedende rijksdiensten in infraprojecten mee te maken krijgen door de inzet van schoon en emissieloos materieel (€ 12,6 miljoen waarvan € 3,8 miljoen in 2025). Daarnaast De Rijksbrede apparaatstaakstelling tranche 2026 voor RWS is verwerkt. In de Ontwerpbegroting 2025 is tranche 2025 reeds verdeeld over de dienstonderdelen (excl. RWS) van IenW, nu volgt tranche 2026 welke tijdelijk was opgenomen onder artikel 98 van de beleidsbegroting HXII. Voor de periode tot en met 2038 gaat het om € -52,1 miljoen. De overboekingen worden in de artikelsgewijze toelichting nader toegelicht.

Desalderingen

In 2025 wordt aan verschillende projecten binnen het Deltafonds een bijdrage van derden toegevoegd.

Kaderaanpassing Voorjaarsbesluitvorming

In 2026 wordt € 255 miljoen weggeschoven, een deel hiervan (€ 20 miljoen) schuift naar 2025. In totaal schuift er in de begrotingsperiode (2025-2030), € 155 miljoen weg naar 2031 en latere jaren. Bij de begroting van 2025 van het Deltafonds is de overprogrammering voor het jaar 2025 verhoogd. Bij Voorjaarsnota 2025 heeft het kabinet besloten om deze pilot door te zetten en ook de overprogrammering in de jaren 2026 en 2027 te verhogen en vanaf 2028 weer af te bouwen via een afbouwpad. De overprogrammering is nu in latere jaren verhoogd om te onderzoeken of dit tot een realistischere begroting leidt. Het toewerken naar een realistischere ritme is een belangrijk advies van de expertgroep realistisch ramen (commissie de Jong). In 2025 komt daarmee het totaal aan programmering op ca. € 1,98 miljard en € 2,15 miljard in 2026.

Taakstelling eindejaarsmarge

Het voordelig saldo 2024 op het DF is gekort met € -17 miljoen ter dekking van Herstel Toeslagen.

Deze mutatie betreft een budgetneutrale herschikking van de middelen voor landelijke taken. Een deel van deze middelen maakt deel uit van het Exploitatie en Onderhoudsbudget en wordt met ingang van 2026 verantwoord op artikel 3.2 Onderhoud en vernieuwing € -1.749,5 miljoen.

In het Coalitieakkoord zijn extra middelen beschikbaar gesteld voor exploitatie, onderhoud en vernieuwing van de Rijkswaterkwaliteitsinfrastructuur. Bij Voorjaarsnota 2023 zijn deze middelen van de aanvullende post overgeboekt naar het Deltafonds voor de jaren 2026-structureel (artikel 5.04 Reserveringen). Met deze mutaties worden de beschikbaar gestelde middelen overgeboekt naar de artikelen waar ze worden ingezet voor de instandhouding van onze dijken, duinen en dammen.

Vanwege het aflopen van de beleidsreservering voor de Delta aanpak Waterkwaliteit in 2025 en de nog resterende uitdagingen in het kader van Stoffen en waterketen wordt voor 2026-2029 extra middelen (€ 10,0 miljoen per jaar) overgeboekt naar het uitvoeringsartikel ten behoeve van investeringen in vergunningverlening, toezicht en handhaving, terugdringen van PFAS in de leefomgeving, zekerstellen van voldoende drinkwater van hoge kwaliteit en bescherming van drinkwaterbronnen, aanpak van microverontreinigingen en microplastics; voortzetten van wetenschappelijk onderzoek en de doorontwikkeling van instrumenten voor bedrijven en overheden. Dit betreft een budgetoverheveling, vanwege het voorziene tekort op de gereserveerde middelen voor het HWBP wordt een beleidsreservering van € 1 miljard op artikel 5.04 Reserveringen opgenomen.

3 Productartikelen

3.1 Artikel 1 Investeren in waterveiligheid

Budgettaire gevolgen van uitvoering

Tabel 4 Budgettaire gevolgen van uitvoering art. 1 Investeren in waterveiligheid (bedragen x € 1.000)

1	Investeren in waterveiligheid	Stand Ontwerp Begroting (1)	Mutaties Via NvW'en Amen- demen- ten (2)	Stand Vastgestelde Begroting (3)	Mutaties le Suppletoire Begroting (4)	Stand le Suppletoire Begroting (5)	Mutaties 2026 (7)	Mutaties 2027 (8)	Mutaties 2028 (9)	Mutaties 2029 (10)	Mutaties 2030 (11)
	Verplichtingen	1.429.674		1.429.674	544.651	1.974.325	126.171	259.251	428.470	355.806	401.639
	Uitgaven	560.480		560.480	18.908	579.388	207.828	99.932	98.132	14.431	112.917
1.01	Grote projecten waterveiligheid	36.004		36.004	70.679	106.683	44.780	20.773	8.548	230	343
1.01.0	Programma HWBP-2 Waterschapsp rojecten	33.368		33.368	69.955	103.323	39.925	32.839	7.265		
1.01.0	Programma HWBP-2 Rijkspr ojecten	1.212		1.212	515	1.727					
1.01.0	Ruimte voor de rivier	803		803	- 48	755	3.857	1.845	1.251		
1.01.0	Maasw erken	621		621	257	878	- 8.712	10.221	32	230	343
1.02	Ontwik keling waterveilighei d	490.979		490.979	55.023	435.956	170.548	81.885	114.834	13.257	112.076
1.02.0	Plannin g waterveilighei d	62.295		62.295	2.481	64.776	1.759	36	- 1.460	10.725	- 3
	- Waarva n bijdrage aan agentsc hap RWS	1.518		1.518		1.518					
1.02.0	Aanleg waterveilighei d	428.684		428.684	57.504	371.180	172.307	81.921	113.374	2.532	112.079

Tabel 4 Budgettaire gevolgen van uitvoering art. 1 Investeren in waterveiligheid (bedragen x € 1.000)

1	Investeren in waterveiligheid	Stand Ontwerp Begroting (1)	Mutaties Via NvW'en Amen dementen (2)	Stand Vastgestelde Begroting (3)	Mutaties le Supplet oire Begroting (4)	Stand le Suppletoire Begroting (5)	Mutaties 2026 (7)	Mutaties 2027 (8)	Mutaties 2028 (9)	Mutaties 2029 (10)	Mutaties 2030 (11)
1.03	Studie kosten	33.497		33.497	3.252	36.749	7.500	2.726	8.154	944	498
1.03.01	Studie en onderzoekskosten	33.497		33.497	3.252	36.749	7.500	2.726	8.154	944	498
	- Waarvan bijdrage aan agentschap RWS				8.745	8.745					
1.03.02	Overige studiekosten	0		0		0					
Ontvangsten		167.535		167.535 – 7.614	159.921	1.433	278	1.121 – 9.403	13.657		
1.09	Ontvangsten investeren in waterveiligheid	167.535		167.535 – 7.614	159.921	1.433	278	1.121 – 9.403	13.657		
1.09.03	Ontvangsten waterschappen										
	n HWBP	167.039		167.039 – 7.535	159.504	937	278	1.121 – 9.403	13.657		
1.09.04	Overige ontvangsten HWBP				0	0					
1.09.05	Overige aanleg ontvangsten	496		496	– 79	417	496				

Toelichting Verplichtingen

De hogere verplichtingen bij Voorjaarsnota van € 544,6 miljoen wordt met name veroorzaakt door de technische verwerking van het saldo 2024 (€ 332,7 miljoen) en verschuiving van verplichtingenruimte vanuit latere jaren (€ 214,8 miljoen). Daarnaast zijn er diverse kleinere mutaties die per saldo leiden tot een verhoging van de verplichtingen van € - 2,9 miljoen.

De verschuiving vanuit latere jaren van € 214,8 miljoen betreft met name

de herziene plannings van de keringbeheerders bij het HWBP en HWBP-2 en Rijksprojecten € 313,1 miljoen, het eerder aangaan van verplichtingen voor het project HWBP Rijksprojecten € -53,4 miljoen en een correctie van onterecht opgevoerd verplichtingenbudget op de post over/onderprogrammering (€ -16,9 miljoen). Daarnaast zijn er diverse kleinere mutaties die leiden tot een verlaging van € -28,0 miljoen.

Uitgaven

Artikel 1.01 Grote projecten waterveiligheid

De verhoging van dit artikelonderdeel met € 70,7 miljoen is hoofdzakelijk opgebouwd uit een verhoging ad € 13,5 miljoen als gevolg van de verwerking van het saldo 2024 en kasschuiven van € 57,2 miljoen vanuit latere jaren.

Saldo 2024

De verhoging van het beschikbare budget bij Voorjaarsnota met € 13,5 miljoen is het gevolg van de technische verwerking van het saldo 2024.

Kasschuiven

Vanuit latere jaren wordt € 57,2 miljoen toegevoegd in verband met aanpassing van de uitvoeringsplanning van het Hoogwaterbeschermingsprogramma-2. Deze aanpassing van de beschikbare middelen is nagenoeg geheel terug te voeren op het deelproject Markeermeerdijken.

Artikel 1.02 Ontwikkeling waterveiligheid

De verlaging van dit artikelonderdeel met € -55 miljoen is hoofdzakelijk opgebouwd uit de volgende mutaties, een verlaging ad € -85,9 miljoen als gevolg van de verwerking van het saldo 2024, kasschuiven vanuit latere jaren van € 16,1 miljoen en een kasschuif ten gunte van het generaal beeld € 20 miljoen. Daarnaast zijn er diverse kleinere boekingen die leiden tot een verlaging van € -5,2 miljoen.

Saldo 2024

De verlaging van het beschikbare budget bij Voorjaarsnota met € -85,9 miljoen is het gevolg van de technische verwerking van het saldo 2024.

Kasschuiven

Om binnen een modaliteit de beschikbare bedragen in overeenstemming te brengen met de geactualiseerde programmering zijn budgettaire neutrale kasschuiven over de diverse jaren noodzakelijk. De overprogrammering van het Deltafonds in de ontwerpbegroting 2025 bedroeg € 240 miljoen welke na verwerking van doorwerking saldo 2024 (€ 123 miljoen) € 363 miljoen bedraagt. Middels de geactualiseerde programmering en een kasschuif ten gunste van het Rijksbrede financiële beeld wordt in 2025 een bedrag van € 132 miljoen ten gunste van de overprogrammering gebracht, waarmee deze uitkomt op een overprogrammering van € 231 miljoen.

Naast de ontwikkeling in de overprogrammering heeft de omvangrijkste kasschuif betrekking op het Hoogwaterbeschermingsprogramma. Op basis van de actuele prognoses van de beheerders (waterschappen), die de projecten voorbereiden en uitvoeren, wordt vanuit 2025 € -66,1 miljoen verschoven naar latere jaren. Ten aanzien van de rijksprojecten wordt € -13,5 miljoen verschoven naar latere jaren.

In 2026 wordt € 255 miljoen weggeschoven, een deel hiervan (€ 20 miljoen) schuift naar 2025. In totaal schuift er in de

begrotingsperiode (2025-2030), € 155 miljoen weg naar 2031 en latere jaren. Bij de begroting van 2025 van het Delltafonds is de overprogrammering voor het jaar 2025 verhoogd. Bij Voorjaarsnota 2025 heeft het kabinet besloten om deze pilot door te zetten en ook de overprogrammering in de jaren 2026 en 2027 te verhogen en vanaf 2028 weer af te bouwen via een afbouwpad. De overprogrammering is nu in latere jaren verhoogd om te onderzoeken of dit tot een realistischere begroting leidt. Het toewerken naar een realistischere ritme is een belangrijk advies van de expertgroep realistisch ramen (commissie de Jong). In 2025 komt daarmee het totaal aan programmering op ca. € 1,98 miljard en € 2,15 miljard in 2026.

Daarnaast zijn er verschillende kleinere verschuivingen die leiden tot een verlaging van € -15,4 miljoen.

Artikel 1.03 Studiekosten

De verhoging van het beschikbare bedrag met € 3,3 miljoen is kleiner dan de gehanteerde norm en wordt daarom niet uiteengezet (zie de leeswijzer).

Ontvangsten

De ontvangsten worden verlaagd met € -7,6 miljoen in 2025. Dit betreft ontvangsten HWBP die verschuiven naar latere jaren als gevolg van de aanpassing van de uitvoeringsplanning HWBP (€ -7,1 miljoen). Daarnaast wordt het saldo 2024 verwerkt hetgeen een verlaging in 2025 betekent van € -1,3 miljoen en enkele kleinere mutaties van per saldo een verhoging van € 0,8 miljoen.

3.2 Artikel 2 Investeren in zoetwatervoorzieningen

Budgettaire gevolgen van uitvoering

Tabel 5 Budgettaire gevolgen van uitvoering art. 2 Investeren in zoetwatervoorziening (bedragen x € 1.000)

2	Investeren in zoetwatervoorziening	Stand Ontwer p Begroti ng (1)	Mutatie s Via NvW'e n Amend ement en (2)	Stand Vastge stelde Begroti ng (3)	Mutati es 1e Suppl etoire Begro ting (4)	Stand 1e Supplet oire Begroti ng (5)	Mutati es 2026 (7)	Mutati es 2027 (8)	Mutati es 2028 (9)	Mutati es 2029 (10)	Mutati es 2030 (11)
	Verplichtingen	50.013		50.013	345	50.358	4.609	1.541	3.504	1.284	
	Uitgaven	59.237		59.237	5.963	53.274	7.300	1.253	2.488	984	
2.02	Ontwikkeling zoetwatervoorziening	48.097		48.097	7.317	40.780	7.300	1.253	2.488	984	
	Planning										
2.02.01	zoetwatervoorziening	0		0		0					
	Aanleg										
2.02.02	zoetwatervoorziening	48.097		48.097	7.317	40.780	7.300	1.253	2.488	984	
2.03	Studiekosten	11.140		11.140	1.354	12.494					
	Studie en onderzoekskosten										
2.03.01	Deltaprogramma	11.140		11.140	1.354	12.494					
	- Waarvan bijdrage aan agentschap RWS				420	420					
Ontvan gsten					0	0					

Toelichting Verplichtingen

De verhoging van het beschikbare verplichtingenbedrag met € 0,3 miljoen is kleiner dan de gehanteerde norm en wordt daarom niet uiteengezet (zie de leeswijzer).

Uitgaven

Artikel 2.02 Ontwikkeling zoetwatervoorziening

De verlaging van dit artikelonderdeel met € -7,3 miljoen is hoofdzakelijk opgebouwd uit volgende mutaties, een verhoging ad € 5,9 miljoen als gevolg van de verwerking van het saldo 2024, kasschuiven naar latere jaren van € - 12,0 miljoen en overboekingen binnen Deltafonds € - 1,3 miljoen en enkele kleinere mutaties per saldo een verhoging van € 0,1 miljoen.

Saldo 2024

De verhoging van het beschikbare budget bij Voorjaarsnota met € 5,9 miljoen is het gevolg van de technische verwerking van het saldo 2024.

Kasschuiven

De kasschuif op investeringen zoetwatervoorziening betreft het verschuiven van de beschikbare bedragen voor het Deltaplan Zoetwater (€ -10,9 miljoen), project Waterbewust leven (€ -0,7 miljoen) en Besluit

Beheer Haringvlietsluizen (€ -0,4 miljoen).

Overboekingen binnen het Deltafonds

Voor de Impulsregeling Ruimtelijke Adaptatie wordt € -0,9 miljoen overgeboekt naar Delta programma Ruimtelijke Adaptatie (artikel 1.03 studiekosten) om de werkregio's verder te ondersteunen met het uitwerken van klimaatadaptatie. Daarnaast wordt vanuit het Deltaplan Zoetwater € 0,5 miljoen overgeboekt naar artikel 3.02 voor financiering van de hogere kosten project Noordervaart als gevolg van een schadeclaim door de ongeldig verklaarde gunning en kosten ter dekking van de heraanbesteding.

Artikel 2.03 Studiekosten

De verhoging van het beschikbare kasbedrag met € 1,4 miljoen is kleiner dan de gehanteerde norm en wordt daarom niet uiteengezet (zie de leeswijzer).

3.3 Artikel 3 Exploitatie, onderhoud en vernieuwing

Budgettaire gevolgen van uitvoering

Tabel 6 Budgettaire gevolgen van uitvoering art. 3 Exploitatie, onderhoud en vernieuwing (bedragen x € 1.000)

3	Exploitatie, onderhoud en vernieuwing	Stand Ontwerp Begroting (1)	Mutaties Via NvW'en Amendementen (2)	Stand Vastgestelde Begroting (3)	Mutaties 1e Supplettoire Begroting (4)	Stand 1e Supplettoire Begroting (5)	Mutaties 2026 (7)	Mutaties 2027 (8)	Mutaties 2028 (9)	Mutaties 2029 (10)	Mutaties 2030 (11)
	Verplichtingen	375.834		375.834	32.742	408.576	139.222	129.228	96.275	49.152	- 8.326
	Uitgaven	397.223		397.223	12.129	409.352	121.000	124.958	99.995	57.243	4.097
3.01	Exploitatie	8.261		8.261	23	8.284					
	Exploitatie watermanagemen										
3.01.01	t	8.261		8.261	23	8.284					
	- Waarvan bijdrage aan agentschap RWS	8.261		8.261	23	8.284					
3.02	Onderhoud en vernieuwing	388.962		388.962	12.106	401.068	121.000	124.958	99.995	57.243	4.097
	Onderhoud waterveiligheid										
3.02.01	ghheid	325.625		325.625	17.649	343.274	65.614	32.639	33.384	32.732	32.250
	- Waarvan bijdrage aan agentschap RWS	325.625		325.625	17.649	343.274	65.614	32.639	33.384	32.732	32.250
3.02.02	Onderhoud zoetwatervoorziening	32.418		32.418	760	33.178	74.689	91.457	90.462	88.606	90.912
	- Waarvan bijdrage aan agentschap RWS	32.418		32.418	760	33.178	74.689	91.457	90.462	88.606	90.912
3.02.03	Vernieuwing	30.919		30.919	6.303	24.616	19.303	862	23.851	64.095	119.065
Ontvangsten											

Toelichting Verplichtingen

De hogere verplichtingen bij Voorjaarsnota van € 32,7 miljoen wordt met name veroorzaakt door de technische verwerking van het saldo 2024 (verhoging met € 22,7 miljoen), een verplichtingschuif naar latere jaren

€ -8,4 miljoen en een overboeking binnen het Deltafonds van € 18,4 miljoen.

Saldo 2024

De verhoging van het beschikbare budget bij Voorjaarsnota met € 22,7 miljoen is het gevolg van de technische verwerking van het saldo 2024.

Verplichtingschuif

De verplichtingschuif wordt grotendeels veroorzaakt bij de vernieuwingsprojecten:

- Renovatie Krammersluizen als gevolg van een gewijzigde termijnstaat van de aannemer.
- (Onderzoek) Sluis- en gemaalcomplex IJmuiden omdat het onderzoeksprogramma een ander karakter heeft dan een regulier uitvoeringsproject. met vele losse contracten in verschillende fases. en de scherpste van de prognoses daarom ook verschilt. Het zwaartepunt wordt nu in 2027 verwacht.
- Het doorschuiven van de risicoreservering.

Overboeking binnen het Deltafonds

- Vanuit het Deltaplan Zoetwater (artikel 2.02) wordt € 0,5 miljoen overgeboekt voor financiering van de hogere kosten project Noordervaart. Dit als gevolg van een schadeclaim door de ongeldig verklaarde gunning en kosten ter dekking van de heraanbesteding.
- Vanuit de investeringsruimte wordt € 18 miljoen overgeboekt ter dekking van tegenvallers die zijn ontstaan waarop RWS geen invloed heeft (exogene tegenvallers). Het betreft tegenvallers die in 2024 zijn ontstaan en waarvoor in 2025 compensatie wordt verleend.

Uitgaven

3.01 Exploitatie

Overboekingen binnen het Deltafonds

CA instandhouding € 55,2 miljoen

In het Coalitieakkoord zijn extra middelen beschikbaar gesteld voor exploitatie, onderhoud en vernieuwing van de Rijksinfrastructuur. Bij Voorjaarsnota 2023 zijn deze middelen van de aanvullende post overgeboekt naar het Deltafonds voor de jaren 2026-structureel (artikel 5.04 Reserveringen). Met deze mutaties worden de beschikbaar gestelde middelen overgeboekt naar de artikelen waar ze worden ingezet voor de instandhouding van onze dijken, duinen en dammen.

3.02 Onderhoud en vernieuwing

De verhoging bij Voorjaarsnota van € 12,1 miljoen wordt met name veroorzaakt door de technische verwerking van het saldo 2024 een verhoging met € 3,9 miljoen, overboekingen binnen het Deltafonds € 18,4 miljoen en een kasschuif naar latere jaren € -10,1 miljoen.

Saldo 2024

De verhoging van het beschikbare budget bij Voorjaarsnota met € 3,9 miljoen is het gevolg van de technische verwerking van het saldo 2024.

Overboekingen binnen het Deltafonds

- Vanuit het Deltaplan zoetwater (artikel 2.02) wordt € 0,5 miljoen overgeboekt voor financiering van de hogere kosten project

Noordervaart. Dit als gevolg van een schadeclaim door de ongeldig verklaarde gunning en kosten ter dekking van de heraanbesteding.

- CA Instandhouding € -906,7 miljoen
In het Coalitieakkoord zijn extra middelen beschikbaar gesteld voor exploitatie, onderhoud en vernieuwing van de Rijksinfrastructuur. Bij Voorjaarsnota 2023 zijn deze middelen van de aanvullende post overgeboekt naar het Deltafonds voor de jaren 2026-structureel (artikel 5.04 Reserveringen). Met deze mutaties worden de beschikbaar gestelde middelen overgeboekt naar de artikelen waar ze worden ingezet voor de instandhouding van onze dijken, duinen en dammen.
- CA Instandhouding Wettelijke verplichting energiebesparing € 7,1 miljoen
Voor de uitvoering van de nieuwe wettelijke verplichting energiebesparing uit de omgevingswet wordt € -8,7 miljoen overgeboekt naar de uitvoeringsartikelen. De uitvoering vindt plaats op natuurlijke momenten. Bij uitvoering op niet-natuurlijke momenten zou dit leiden tot een exponentieel hoger benodigd budget en maatschappelijke hinder.
- CA Instandhouding exogene tegenvallers € -18,0 miljoen
Dit betreft compensatie van tegenvallers die zijn ontstaan en waarop RWS geen invloed heeft (exogene tegenvallers). Het betreft tegenvallers die in 2024 zijn ontstaan en waarvoor in 2025 compensatie wordt verleend.
- Een budgetneutrale herschikking van de middelen voor landelijke taken. Een deel van deze middelen maakt deel uit van het Exploitatie en Onderhoudsbudget en wordt met ingang van 2026 verantwoord op artikel 3.2 Onderhoud en vernieuwing € 1.749,5 miljoen.
- Excessieve prijsstijgingen € 43,7 miljoen,
Als gevolg van inflatie door onzekerheid in de wereld onder meer door de oorlog in Oekraïne en de daaropvolgende energie- en staalcrisis zijn de prijzen in de GWW sector enorm gestegen. De kosten voor de exploitatie en het onderhoud van de RWS netwerken zijn daardoor ook fors toegenomen. De budgetten op instandhouding zijn via IBOI geïndexeerd. Deze indexering is echter lager dan de GWW index. Het verschil tussen GWW Index en IBOI is de benodigde compensatie ter dekking van de excessieve prijsstijgingen. De toevoeging betreft 2026 en 2029.

Kasschuiven

De kasschuif wordt grotendeels veroorzaakt bij de vernieuwingsprojecten:

- Renovatie Krammersluizen als gevolg van een gewijzigde termijnstaat van de aannemer.
- (Onderzoek) Sluis- en gemaalcomplex IJmuiden omdat het onderzoeksprogramma een ander karakter heeft dan een regulier uitvoeringsproject. met vele losse contracten in verschillende fases. en de scherpste van de prognoses daarom ook verschilt. Het zwaartepunt wordt nu in 2027 verwacht.
- Het doorschuiven van de risicoreservering.

3.4 Artikel 4 Experimenteren cf. art. III Deltawet

Budgettaire gevolgen van uitvoering

Tabel 7 Budgettaire gevolgen van uitvoering art. 4I Experimenteren cf. art. III Deltawet (bedragen x € 1.000)

4	Experimenteren cf. art. III Deltawet	Stand Ontwerp Begroting (1)	Mutatie s Via NvW'e n Amendementen (2)	Stand Vastgestelde Begroting (3)	Mutatie s le Supplet oire Begroting (4)	Stand le Supplet oire Begroting (5)	Mutatie s 2026 (7)	Mutatie s 2027 (8)	Mutatie es 2028 (9)	Mutatie es 2029 (10)	Mutatie es 2030 (11)
	Verplichtingen	4.827		4.827	24.968	29.795	37.198	28.802	- 895	1.026	1.137
	Uitgaven	96.590		96.590	19.843	116.433	2.818	22.243	2.389	2.374	2.369
4.02	GIV/PPS	96.590		96.590	19.843	116.433	2.818	22.243	2.389	2.374	2.369
4.02.01	GIV/PPS	96.590		96.590	19.843	116.433	2.818	22.243	2.389	2.374	2.369
Ontvangsten											

Toelichting

Verplichtingen

De hogere verplichtingen bij Voorjaarsnota van € 25,0 miljoen wordt met name veroorzaakt door de technische verwerking van het saldo 2024 (verhoging met € 32,6 miljoen) en een verplichtingschuif naar latere jaren € -7,6 miljoen. Deze mutaties op de verplichtingen zijn volledig gerelateerd aan de hieronder toegelichte uitgavenmutaties.

Uitgaven

De verhoging bij Voorjaarsnota van € 19,8 miljoen wordt met name veroorzaakt door de technische verwerking van het saldo 2024 (verhoging met € 6,4 miljoen) en een kasschuif vanuit latere jaren € 13,4 miljoen.

Saldo 2024

De verhoging van het beschikbare budget bij Voorjaarsnota met € 6,4 miljoen is het gevolg van de technische verwerking van het saldo 2024.

Kasschuiven

De kasschuif waarbij € 13,4 miljoen vanuit latere jaren wordt verschoven betreft het project Afsluitdijk. Kasschuif wordt voornamelijk veroorzaakt door de energieverrekening met opdrachtnemer van het DBFM contract. Deze verrekening was eerder nog niet in prognoses verwerkt aangezien niet eerder bekend was hoe dit verrekend zou gaan worden. Recentelijk is daar duidelijkheid over gekomen en zijn hier in het verlengde van de vaststellingsovereenkomst nadere contractuele afspraken over gemaakt. Als gevolg hiervan worden de middelen opnieuw over de jaren verdeeld.

3.5 Artikel 5 Netwerkgebonden kosten en overige uitgaven

Budgettaire gevolgen van uitvoering

Tabel 8 Budgettaire gevolgen van uitvoering art. 5 Netwerkgebonden kosten en overige uitgaven
(bedragen x € 1.000)

5	Netwerkgebonden kosten en overige uitgaven	Stand Ontwerp Begroting (1)	Mutaties Via NvW'en Amendementen (2)	Stand Vastgestelde Begroting (3)	Mutaties 1e Supplettoire Begroting (4)	Stand 1e Supplettoire Begroting (5)	Mutaties 2026 (7)	Mutaties 2027 (8)	Mutaties 2028 (9)	Mutaties 2029 (10)	Mutaties 2030 (11)
	Verplichtingen	450.353		450.353	27.404	422.949	161.503	173.713	93.924	127.359	181.789
	Uitgaven	449.652		449.652	31.090	418.562	158.302	173.874	94.085	127.520	181.950
5.01	Apparaat Staf Deltacommissaris	312.729		312.729	3.120	315.849	681	- 400	- 1.499	- 3.246	- 3.301
5.01.01	Apparaatskosten RWS	1.650		1.650	- 219	1.431					
5.01.02	Apparaatskosten RWS	311.079		311.079	3.339	314.418	681	- 400	- 1.499	- 3.246	- 3.301
	- Waarvan bijdrage aan agentschap RWS	311.079		311.079	3.339	314.418	681	- 400	- 1.499	- 3.246	- 3.301
5.02	Overige uitgaven	76.648		76.648	1.835	74.813	100.909	124.159	122.412	119.908	122.854
5.02.01	Overige netwerkgebonden uitgaven	73.224		73.224	1.527	71.697	100.909	124.159	122.412	119.908	122.854
	- Waarvan bijdrage aan agentschap RWS	73.224		73.224	- 1.527	71.697	100.909	124.159	122.412	119.908	122.854
5.02.02	Programma-uitgaven DC	3.424		3.424	- 308	3.116					
5.03	Investeringsruimte	55.400		55.400	27.500	27.900	55.632	49.799	23.366	5.559	53.495
5.03.01	Programmaruimte	55.400		55.400	27.500	27.900	55.632	49.799	23.366	5.559	53.495
5.03.02	Beleidsruimte										
5.04	Reserveringen	4.875		4.875	4.875	0	- 2.442	484	6.460	- 9.925	- 2.300
5.04.01	Reserveringen	4.875		4.875	4.875	0	- 2.442	484	6.460	- 9.925	- 2.300

Tabel 8 Budgettaire gevolgen van uitvoering art. 5 Netwerkgebonden kosten en overige uitgaven (bedragen x € 1.000)

5	Netwergebonden kosten en overige uitgaven	Stand Ontwerp Begroting (1)	Mutaties Via NvW'en Amendementen (2)	Stand Vastgestelde Begroting (3)	Mutaties Supplementaire Begroting (4)	Stand 1e Supplementaire Begroting (5)	Mutaties 2026 (7)	Mutaties 2027 (8)	Mutaties 2028 (9)	Mutaties 2029 (10)	Mutaties 2030 (11)
					27.797						
Ontvangsten					7	27.797					
Saldo afgesloten rekening											
5.10					27.797						
					7	27.797					

Toelichting Verplichtingen

De mutaties op de verplichtingen zijn volledig gerelateerd aan de hieronder toegelichte uitgavenmutaties.

Uitgaven

5.01 Apparaat

De verhoging in 2025 van het beschikbare bedrag met € 3,1 miljoen is kleiner dan de gehanteerde norm en wordt daarom niet uiteengezet (zie de leeswijzer).

Dit artikel onderdeel wordt vanaf 2026 verlaagd met € -1,0 miljoen oplopend naar € -4,2 miljoen structureel in verband met de verwerking van tranche 2026 van de apparaatstaakstelling uit het hoofdlijnenakkoord van kabinet-Schoof. In de begroting 2025 is tranche 2025 reeds verdeeld over de dienstonderdelen van IenW. Nu volgt tranche 2026 welke tijdelijk was opgenomen onder artikel 98 van Hoofdstuk XII. De taakstelling voor RWS wordt ingevuld door verambtelijking van de inhuur, afbouw materiële kosten en de bijdrage aan beleidsondersteuning en advies (BOA taken).

5.02 Overige uitgaven

De verhoging in 2025 van het beschikbare bedrag met € -1,8 miljoen is kleiner dan de gehanteerde norm en wordt daarom niet uiteengezet (zie de leeswijzer).

De belangrijkste mutaties op dit artikel betreffen een budgetneutraleerschikking van de middelen voor landelijke taken. Een deel van deze middelen maakt deel uit van het Exploitatie en Onderhoudsbudget en wordt met ingang van 2026 verantwoord op artikel 3.2 Onderhoud en vernieuwing € -1.749,5 miljoen.

Het overboeken van de middelen CA Instandhouding € 486,7 miljoen
In het Coalitieakkoord zijn extra middelen beschikbaar gesteld voor
exploitatie, onderhoud en vernieuwing van de Rijksinfrastructuur. Bij
Voorjaarsnota 2023 zijn deze middelen van de aanvullende post
overgeboekt naar het Deltafonds voor de jaren 2026-structureel (artikel
5.04 Reserveringen). Met deze mutaties worden de beschikbaar gestelde
middelen overgeboekt naar de artikelen waar ze worden ingezet voor de
instandhouding van onze dijken, duinen en dammen.

5.03 Investeringsruimte

De verlaging van dit artikelonderdeel met € 27,5 miljoen is hoofdzakelijk opgebouwd uit volgende mutaties, een verhoging ad € 2,8 miljoen als gevolg van de verwerking van het saldo 2024, kasschuiven naar latere jaren van € -12,8 miljoen, taakstellende verlaging eindejaarsmarge € -17,0 miljoen en enkele kleinere boekingen van per saldo € -0,5 miljoen.

Saldo 2024

De verhoging van het beschikbare budget bij Voorjaarsnota met € 2,8 miljoen is het gevolg van de technische verwerking van het saldo 2024.

Kasschuiven

Middels overboekingen binnen het Deltafonds wordt in verschillende jaren een beroep gedaan op de investeringsruimte. Met de kasschuif wordt de investeringsruimte in lijn gebracht met het beroep dat wordt gedaan op de investeringsruimte.

Overboekingen binnen het Deltafonds

Vanuit de investeringsruimte worden de volgende items gefinancierd:

- Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie (DPRA) € -10 miljoen
Dit betreft een budgetoverheveling voor het DPRA programma die wordt aangevuld om bestaande inzichten over gevolgen van extreem weer te blijven ontsluiten. Het gaat hierbij om ondersteuning van het DPRA programma decentrale procesondersteuning, ontwikkeling van kennis, ontwikkeling van standaarden, bewustwording en aanpak van bovenregionale wateroverlast.
- Excessieve prijsstijgingen € -43,7 miljoen
Als gevolg van inflatie door onzekerheid in de wereld onder meer door de oorlog in Oekraïne en de daaropvolgende energie- en staalcrisis zijn de prijzen in de GWW sector enorm gestegen. De kosten voor de exploitatie en het onderhoud van de RWS netwerken zijn daardoor ook fors toegenomen. De budgetten op instandhouding zijn via IBOI geïndexeerd. Deze indexering is echter lager dan de GWW index. Het verschil tussen GWW Index en IBOI is de benodigde compensatie ter dekking van de excessieve prijsstijgingen.
- Vernieuwing SAP € -7,5 miljoen
Dit betreft de bijdrage van het Deltafonds in de kosten van het project Vernieuwing Generieke Processen SAP.
- Capaciteit HWS € -7,6 miljoen
De financiering van de benodigde capaciteit voor aanleg hoofdwatersystemen wordt doorgetrokken naar 2032.
- Beleidsreserveringen € 26,4 miljoen
De afgelopen jaren is gebleken is dat van de onderzoeksreservering niet of nauwelijks gebruik wordt gemaakt. De gereserveerde middelen worden daarom teruggeboekt naar de investeringsruimte.
- Stoffen en waterketen € -40,0 miljoen
Vanwege het aflopen van de beleidsreservering voor de Delta aanpak Waterkwaliteit in 2025 en de nog resterende uitdagingen in het kader van Stoffen en waterketen wordt voor 2026-2029 extra middelen (€ 10,0 miljoen per jaar) overgeboekt naar het uitvoeringsartikel ten behoeve van investeringen in vergunningverlening, toezicht en handhaving, terugdringen van PFAS in de leefomgeving, zekerstellen van voldoende drinkwater van hoge kwaliteit en bescherming van drinkwaterbronnen, aanpak van microverontreinigingen en microplastics; voortzetten van wetenschappelijk onderzoek en de doorontwikkeling van instrumenten voor bedrijven en overheden.

- KRW € -168 miljoen
In de jaren 2026 en 2027 wordt respectievelijk € 68 en 100 miljoen aan de KRW vanuit de investeringsruimte toegevoegd. Dit betreft een budgetoverheveling voor tegenvallende kosten van de uitvoering van de KRW.
- MONS € -9,7 miljoen
In 2021 is besloten tot uitvoering van een meerjarenprogramma Monitoring Onderzoek Natuurversterking Soortenbescherming, dat door RWS wordt uitgevoerd. De kosten van de inzet van schepen was echter niet begroot, omdat verwacht werd dat deze kosten onder de 'apparatskosten' van RWS zouden vallen. Dit bleek niet het geval en deze kosten (€ 9,7 miljoen) waren daarom tijdelijk gefinancierd uit het Deltaplan Zoet water. Met deze mutatie worden de beleidsreservering Deltaplan Zoetwater weer aangevuld.
- HWBP € -1.000,0 miljoen.
Dit betreft een budgetoverheveling, vanwege het voorziene tekort op de gereserveerde middelen voor het HWBP wordt een beleidsreservering van € 1 miljard op artikel 5.04 Reserveringen opgenomen.
- Taakstelling eindejaarsmarge
Het voordelig saldo 2024 op het DF is gekort met € -17,0 miljoen als gevolg van de dekking voor Herstel Toeslagen.
- Diverse kleinere overboekingen van per saldo € 4,4 miljoen.

Voor de kasritme van de overboekingen wordt verwezen naar de verdiepingsbijlage artikel 5.03 Investeringsruimte.

5.04 Reserveringen

Overboekingen binnen het Deltafonds

Vanuit de investeringsruimte worden de volgende items gefinancierd:

- CA Instandhouding € -1.448,5 miljoen

In het Coalitieakkoord zijn extra middelen beschikbaar gesteld voor exploitatie, onderhoud en vernieuwing van de Rijksinfrastructuur. Bij Voorjaarsnota 2023 zijn deze middelen van de aanvullende post overgeboekt naar het Deltafonds voor de jaren 2026-structureel (artikel 5.04 Reserveringen). Met deze mutaties worden de beschikbaar gestelde middelen overgeboekt naar de artikelen waar ze worden ingezet voor de instandhouding van onze dijken, duinen en dammen.

- CA instandhouding vernieuwing € -76,8 miljoen
In het Coalitieakkoord zijn extra middelen beschikbaar gesteld voor exploitatie, onderhoud en vernieuwing van de Rijksinfrastructuur. Bij Voorjaarsnota 2023 zijn deze middelen van de aanvullende post overgeboekt naar het Deltafonds voor de jaren 2026-structureel (artikel 5.04 Reserveringen). Met deze mutaties worden de beschikbaar gestelde middelen overgeboekt naar de artikelen waar ze worden ingezet voor de instandhouding van onze dijken, duinen en dammen.
- CA Instandhouding Wettelijke verplichting energiebesparing € -8,7 miljoen
Voor de uitvoering van de nieuwe wettelijke verplichting energiebesparing uit de omgevingswet wordt € -8,7 miljoen overgeboekt naar de uitvoeringsartikelen. De uitvoering vindt plaats op natuurlijke momenten. Bij uitvoering op niet-natuurlijke momenten zou dit leiden tot een exponentieel hoger benodigd budget en maatschappelijke hinder.

- CA Instandhouding exogene tegenvallers € -18,0 miljoen
Dit betreft compensatie van tegenvallers die zijn ontstaan en waarop RWS geen invloed heeft (exogene tegenvallers). Het betreft tegenvallers die in 2024 zijn ontstaan en waarvoor in 2025 compensatie wordt verleend.
- Beleidsreserveringen € -26,4 miljoen
De afgelopen jaren is gebleken dat van de onderzoeksreservering niet of nauwelijks gebruik wordt gemaakt. De gereserveerde middelen worden daarom teruggeboekt naar de investeringsruimte.
- MONS € 9,7 miljoen
In 2021 is besloten tot uitvoering van een meerjarenprogramma Monitoring Onderzoek Natuurversterking Soortenbescherming, dat door RWS wordt uitgevoerd. De kosten van de inzet van schepen was echter niet begroot, omdat verwacht werd dat deze kosten onder de 'apparaatskosten' van RWS zouden vallen. Dit bleek niet het geval en deze kosten (€ 9,7 miljoen) waren daarom tijdelijk gefinancierd uit het Deltaplan Zoetwater. Met deze mutatie worden de beleidsreservering Deltaplan Zoetwater weer aangevuld.
- HWBP € 1.000,0 miljoen.
Dit betreft een budgetoverheveling vanwege het voorziene tekort op de gereserveerde middelen voor het HWBP (gevolg van niet halen van ambitie tot goedkopere aanleg) wordt een beleidsreservering van € 1 miljard op artikel 5.04 Reserveringen opgenomen.
- Rivierverruiming Maas € 6,2 miljoen
De mutatie betreft doorwerking/terugboeking vanwege eerdere leenconstructie uit beleidsreservering Integraal Rivier Management voor prijsstijgingen bij projecten Rivierverruiming Maas. Met deze mutatie wordt de beleidsreservering weer aangevuld.

Ontvangsten

5.10 Saldo afgesloten rekeningen

De verhoging van het beschikbare budget bij Voorjaarsnota met € 27,8 miljoen is het gevolg van de technische verwerking van het saldo 2024.

3.6 Artikel 6 Bijdragen andere begrotingen Rijk

Budgettaire gevolgen van uitvoering

Tabel 9 Budgettaire gevolgen van uitvoering art. 6 Bijdragen andere begrotingen Rijk (bedragen x € 1.000)

6	Bijdragen andere begrotinge n Rijk	Stand Ontwerp Begroting (1)	Mutatie s Via NvW'e n Amend ement en (2)	Stand Vastgestel de Begroting (3)	Muta ties le Supp letoi re Begr oting (4)	Stand 1e Suppletoir e Begroting (5)	Mutaties 2026 (7)	Mutatie s 2027 (8)	Mutatie s 2028 (9)	Mutati es 2029 (10)	Mutatie s 2030 (11)
	Ontvangsten	1.555.433		1.555.433	586	1.556.019	259.408	87.464	45.231	4.965	64.795
	Ten laste van begroting lenW	1.555.433		1.555.433	586	1.556.019	259.408	87.464	45.231	4.965	64.795
	Ten laste van begroting lenW	1.555.433		1.555.433	586	1.556.019	259.408	87.464	45.231	4.965	64.795

Toelichting

De verlaging van het artikelonderdeel is voornamelijk het gevolg van overboekingen naar andere ministeries en naar de beleidsbegroting van lenW. Voor een nadere toelichting is bij de uitgavenartikelen een toelichting opgenomen.

3.7 Artikel 7 Investeren in waterkwaliteit

Budgettaire gevolgen van uitvoering

Tabel 10 Budgettaire gevolgen van uitvoering art. 7 Investeren in waterkwaliteit (bedragen x € 1.000)

7	Investeren in waterkwaliteit	Stand Ontwerp Begroting (1)	Mutaties Via NvW'e n Amendementen (2)	Stand Vastgestelde Begroting (3)	Mutaties le Supplet oire Begroting (4)	Stand le Supplet oire Begroting (5)	Mutaties es 2026 (7)	Mutaties 2027 (8)	Mutaties 2028 (9)	Mutaties es 2029 (10)	Mutaties es 2030 (11)
	Verplichtingen	160.422		160.422	230.323	390.745	54.846	184.236	90.238	31.141	7.232
	Uitgaven	159.786		159.786	7.930	167.716	17.102	213.094	138.475	42.868	16.167
7.01	Ontwikkeling Kaderrichtlijn Water	83.314		83.314	- 3.294	80.020	41.450	160.683	93.679	2.659	
7.01.01	Real.progr.Kaderrichtlijn water	83.314		83.314	- 3.294	80.020	41.450	160.683	93.679	2.659	
7.02	Ontwikkeling waterkwaliteit	55.245		55.245	2.349	57.594	12.418	43.120	35.085	30.100	16.031
7.02.01	Aanleg waterkwaliteit	45.218		45.218	1.749	46.967	12.418	43.120	35.085	30.100	16.031
	- Waarvan bijdrage aan agentschap RWS	103		103		103					
7.02.02	Planning waterkwaliteit	10.027		10.027	600	10.627					
	- Waarvan bijdrage aan agentschap RWS	5.933		5.933	500	6.433					
7.03	Studiekosten waterkwaliteit	21.227		21.227	8.875	30.102	11.930	9.291	9.711	10.109	136
7.03.01	Studiekosten waterkwaliteit	21.227		21.227	8.875	30.102	11.930	9.291	9.711	10.109	136
	- Waarvan bijdrage aan agentschap RWS	4.856		4.856	2.479	7.335	- 820	- 959	- 539	- 539	- 539
	Ontvangsten	0		0	988	988	225				

Toelichting Verplichtingen

De hogere verplichtingen bij Voorjaarsnota van € 230,3 miljoen wordt met name veroorzaakt door de technische verwerking van het saldo 2024 een verhoging met € 251,6 miljoen) en een verplichtingschuif naar latere jaren € -22,7 miljoen. Daarnaast zijn er enkele kleinere boekingen van per

saldo € -1,4 miljoen.

Saldo 2024

De verhoging van het beschikbare budget bij Voorjaarsnota met € 251,6 miljoen is het gevolg van de technische verwerking van het saldo 2024.

Verplichtingenschuif

De verplichtingenschuif betreft met name:

- Een verplichtingenschuif voor subsidies Waterzuivering Medicijnresten 1e en 2e tranche € -39,3 miljoen. Voor de 1e tranche zijn inkoopovereenkomsten ontbonden en worden omgezet in een subsidieregeling. Waterschappen hebben aangegeven meer tijd nodig te hebben voor het aanpassen van de rioolwaterzuiveringsinstallaties, waardoor subsidieaanvragen later worden ingediend en/of worden beschikt. De 1e tranche van de subsidieregeling zal in 2025 worden afgerond. In 2025 zal naar verwachting de 2e tranche van de subsidieregeling open worden gesteld.
- *KRW MN € 12 miljoen: Door een voorspoedige voorbereiding van de aanbesteding is de verwachting dat deze, in tegenstelling tot eerdere verwachtingen, reeds in 2025 zal leiden tot het aangaan van de verplichting en daardoor worden de middelen nu al naar voren gehaald uit latere jaren.*
- *KRW ZN: Door een langere doorlooptijd van de planfase worden verplichtingen voor minnelijke grondverwerving en realisatie later aangegaan. De oorzaak voor de langere doorlooptijd van de planstudie komt met name door hernieuwde stikstof berekeningen, de uitspraak van het Europese Hof dat er geen tijdelijke achteruitgang waterkwaliteit mag zijn in de aanleg fase en de discussie over al dan niet onteigenen van een beschermingszone rondom de geulen. 2. Het doorschuiven van de risicoreservering.*
- Daarnaast zijn er enkele kleinere verschuivingen van per saldo € -4,6 miljoen.

Uitgaven

Artikel 7.01 Ontwikkeling Kaderrichtlijn Water

De verhoging van dit artikelonderdeel met € 3,3 miljoen is hoofdzakelijk opgebouwd uit volgende mutaties, een verhoging ad € 30,3 miljoen als gevolg van de verwerking van het saldo 2024, kasschuiven naar latere jaren van € -38,5 miljoen en enkele kleinere boekingen van per saldo € -4,9 miljoen

Saldo 2024

De verhoging van het beschikbare budget bij Voorjaarsnota met € 30,3 miljoen is het gevolg van de technische verwerking van het saldo 2024.

Overboekingen binnen het Deltafonds

In de jaren 2026 en 2027 wordt respectievelijk € 68 en 100 miljoen aan de KRW vanuit de investeringsruimte toegevoegd. Dit betreft een budgetoverheveling voor tegenvallende kosten van de uitvoering van de KRW.

Kasschuiven

KRW ZN € -38,5 miljoen : Door een langere doorlooptijd van de planfase vinden de uitgaven voor minnelijke grondverwerving en realisatie later plaats. De oorzaak voor de langere doorlooptijd van de planstudie komt

met name door hernieuwde stikstof berekeningen. de uitspraak van het Europese Hof dat er geen tijdelijke achteruitgang waterkwaliteit mag zijn in de aanleg fase en de discussie over al dan niet onteigenen van een beschermingszone rondom de geulen.

Het doorschuiven van de risicoreservering.

Artikel 7.02 Ontwikkeling waterkwaliteit

De belangrijkste mutatie op dit artikel onderdeel is een kasschuif op het programma aanpak grote wateren. Deze kasschuif, waarmee € 127,3 miljoen vanuit de periode 2031-2034 naar de periode 2025-2030 wordt gehaald, betreft een budgetschuif als gevolg van afspraken met RWS ten aanzien van inzet van fte's waardoor dit programma voortvarend kan worden voortgezet.

Artikel 7.03 Studiekosten

De verhoging van dit artikel onderdeel met € 8,9 miljoen is hoofdzakelijk opgebouwd uit volgende mutaties, een verhoging ad € 12,2 miljoen als gevolg van de verwerking van het saldo 2024, kasschuiven naar latere jaren van € -3,6 miljoen en enkele kleinere boekingen van per saldo € 0,3 miljoen.

Saldo 2024

De verhoging van het beschikbare budget bij Voorjaarsnota met € 12,2 miljoen is het gevolg van de technische verwerking van het saldo 2024.

Kasschuiven

De verschuiving naar latere jaren van € -3,6 miljoen betreft Waterkwaliteit KRW Ecologie waarbij het kasritme in lijn is gebracht met de meest recente inzichten ten behoeve van innovatieve monitoring € -2,5 miljoen.

Voor het programma Monitoring Onderzoek Natuurversterking Soortenbescherming (MONS). Op het moment van opdrachtverlening was nog niet bekend welke capaciteit benodigd was voor de jaren 2026 tot en met 2030. Ter financiering is een kasschuif noodzakelijk waarbij € -1,1 miljoen vanuit 2025 naar de periode 2028-2030 wordt verschoven.

Overboekingen binnen het Deltafonds

Vanwege het aflopen van de beleidsreservering voor de Delta aanpak Waterkwaliteit in 2025 en de nog resterende uitdagingen in het kader van Stoffen en waterketen wordt voor 2026-2029 extra middelen (€ 10,0 miljoen per jaar) overgeboekt naar het uitvoeringsartikel ten behoeve van investeringen in vergunningverlening, toezicht en handhaving, terugdringen van PFAS in de leefomgeving, zekerstellen van voldoende drinkwater van hoge kwaliteit en bescherming van drinkwaterbronnen, aanpak van microverontreinigingen en microplastics; voortzetten van wetenschappelijk onderzoek en de doorontwikkeling van instrumenten voor bedrijven en overheden.

4 Bijlagen

4.1 Bijlage 1: Verdiepingsbijlage

Artikel 1 Investeren in waterveiligheid

Tabel 11 Artikel 1 Investeren in waterveiligheid

01 Invest eren in Tota waterveilighe mutatie	id	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
Ontwerpbe grootin g 2024 artike londe rdeel 01.01 Grote projec ten water veilig heid		36.00 4	60.12 2	35.11 9	163.5 82	6.634	7.229								
Desaldering ontvan gsten Maasw erken	110	110													
Kasschuiven Invest eren in waterveilighe id HWBP- 2	0	57.17 0	44.78 8	21.01 0	6.008	230	2.390								
Meeva ller Zandm aas (artike l 5.03)	2.15 8	- - 111						- 2.047							
Budgetoverh evelin g van het het HWBP naar het het HWBP- 2 (artike l 1.02)	2.82 2	37	8	237	2.540										
Saldo 2024: Invest eren in waterveilighe id	13.4 73	13.47 3													
Mutat ies Voorj aarsn ota 2024		70.67 9	44.78 0	20.77 3	8.548	230	343	0	0	0	0	0	0	0	0

Tabel 11 Artikel 1 Investeren in waterveiligheid

01 Investeren in waterveiligheid	Totaal mutatie	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
Stand eerste															
supplettoire wet 2024															
artikel 1.01															
Grote projecten waterveiligheid		106.683	15.342	14.346	172.130	6.864	7.572	0	0	0	0	0	0	0	0
Ontwerpbevestiging 2024															
artikel 1.02															
Ontwikkeling waterveiligheid		490.979	716.188	666.251	520.841	541.258	509.776	411.090	535.622	616.762	523.907	556.608	536.135	487.005	404.523
Budgetoverheveling															
Investeren in waterveiligheid															
HWBP (artikel 1.5.01)	1.833	-260	161	161	161	161	161	161	161	161	161	161	161	161	161
Budgetoverheveling IRM (artikel 1.5.04)	10.965					240		10.725							
Budgetoverheveling															
Project WBI 2023 (artikel 1.5.04)	5.000	0	5.000												

Tabel 11 Artikel 1 Investeren in waterveiligheid

01 Invest eren in Tota waterveilighe mutatie	id	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
Budgetoverheveling g Rijkskanaal naar uitvoering RWS (artikel 5.04)	2.00 0	2.000													
Budgetoverheveling g Rivierverruiming Maas (artikel 5.04)	6.22 6	3.242		1.284	1.700										
Budgetoverheveling g Toetsing regionale keringen (artikel 1.01)	123	123													
Budgetoverheveling g van het HWBP naar het HWBP-2 (artikel 1.01)	2.82 2	- 37	- 8	- 237	2.540										
Desald eringe n	639	639													
HXII: budgetoverheveling g inhuur RvdR 2.0	2.43 0	- 810	- 810	- 810											

Tabel 11 Artikel 1 Investeren in waterveiligheid

01 Investeren in waterveiligheidsmutatie	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
Kasschuiven Investeren in waterveiligheidsmutatie	15.970	80.105	169.715	160.995	2.371	171.915	38.285	121.470	113.066	116.290	72.044	4.259	225.650	291.586 ¹⁾
Kasschuif tgv generatiebeeld	20.000	255.000	90.000	50.000		60.000	70.000	55.000	15.000	15.000				
Meevaler Kribverlaging Pannerdensch kanaal (artikel 5.03)	3.525	3.525												
Saldo 2024: artikel 1 Investeren in waterveiligheidsmutatie	85.886	85.886												
Mutaties Voorjaarsnota 2024	55.023	170.548	81.885	114.834	13.257	112.076	31.876	66.309	97.905	101.129	71.883	4.420	225.811	291.747
Standeerste supplettoire wet 2024 artikelonderdeel 01.02 Ontwikkeling waterveiligheid	435.956	545.640	584.366	406.007	554.515	621.852	442.966	469.313	518.857	422.778	484.725	540.555	712.816	696.270

Tabel 11 Artikel 1 Investeren in waterveiligheid

01 Invest eren in Tota waterveilighe mutatie	id	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
1) van het bedragen 2038 wordt – 31.168 doorgeschoven naar 2039															
Ontwerpbe groot g 2024 artike londe rdeel 01.03 Studie kosten		33.49	29.18	32.62	20.83	17.72	16.87	13.67	13.67	13.68	13.43	13.43	13.43	13.43	13.43
		7	2	7	6	3	2	2	2	8	2	2	2	2	2
Budgetover heveling DPRA (artikel 1.03)	10.000		2.605	1.395	1.200	1.200	1.200	1.200	1.200						
Budgetover heveling van Staf DC naar RWS BOA (artikel 5.02)	844	844													
Budgetover heveling g Herschikking kasbudget DF afd. GWB/ WW (artikel 7.03)	15	15													

Tabel 11 Artikel 1 Investeren in waterveiligheid

01 Investeren in Totaal waterveiligheidsmutatie	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
Budgetoverheveling Kennisonderzoek Water en Bodem Deltaroes 2025 (artikel 7.03)	– 115	– 115												
HXII: Opdracht NEN Wateroverlast OSKA	– 55	– 55												
Budgetoverheveling Toetsing regionale keringen (artikel 1.02)	– 123	– 123												
Budgetoverheveling impulsregeling (artikel 2.02)	871	871												
HXII Kennisonderzoek Water en Bodem Deltaroes 2025	2.888													
HXII: Budget dekking inhuur Cyberveiligheid	– 964	– 643	– 321											

Tabel 11 Artikel 1 Investeren in waterveiligheid

01 Invest eren in Tota waterveilighe mutatie	id	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
HXII: Herschikking subsidie Waters noodmuseum	400	-	- 100	- 100	- 100	- 100									
HXII: Overheveling van FTE Cyber veiligheid	9.828	-	- 702	- 702	- 702	- 702	- 702	- 702	- 702	- 702	- 702	- 702	- 702	- 702	- 702
Kasschuiven Investeren in waterveiligheid	0	-	18.138	6.603	2.733	8.356	446								
KGG: overboeking ministeries IPCC TSU	1.400	-	- 350	- 350	- 350	- 350									
LNV overboeking ministerie Groenblauwe	0														
OCW: overboeking ministerie SIA	1.000	-	- 250	- 250	- 250	- 250									
Saldo 2024: artikel 1 Investeren in waterveiligheid	19.135	19.135													

Tabel 11 Artikel 1 Investeren in waterveiligheid

01 Investeren in waterveiligheidsmutatie	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
VRO: Overboeking ministeries NEPRO M KAN Platform	- 40	- 40												
VWS overboeking ministeries Groenblauwe Netwerken	30	15	15											
Mutaties Voorjaarsnota 2024	3.252	7.500	2.726	8.154	944	498	498	498	- 702	- 702	- 702	- 702	- 702	- 702
Stand eerste suppltoire wet 2024 artike londe rdeel 01.03 Studi ekosten	36.749	36.682	35.353	28.990	18.667	17.370	14.170	14.170	12.986	12.730	12.730	12.730	12.730	12.730
Totaal Uitgaven standontwerpbe roting 2024 Invest eren in water veilig heid	560.480	805.492	733.997	705.259	565.615	533.877	424.762	549.294	630.450	537.339	570.040	549.567	500.437	417.955

Tabel 11 Artikel 1 Investeren in waterveiligheid

01 Investeren in waterveiligheidsmutatie	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
Totaal Uitgaven stand eerste supplatoire wet 2024 Investeren in waterveiligheid	579.388	597.664	634.065	607.127	580.046	646.794	457.136	483.483	531.843	435.508	497.455	553.285	725.546	709.000
Ontwerpbevoegdheid 2024 artikel 10.09 Ontvangsten investeren in waterveiligheid	167.535	150.786	157.715	178.013	192.523	187.905	209.466	211.335	194.004	220.954	192.267	197.148	190.040	190.040
Desaldering ontvangen gsten HWBP	639	639												
Desaldering ontvangen gsten Maaswerken	110	110												
Kasschuiven Ontvangsten Investeren in waterveiligheidsmutatie	0	7.086	1.433	278	1.121	9.403	13.657							

Tabel 11 Artikel 1 Investeren in waterveiligheid

01 Investeren in waterveiligheid	Totaal mutatie	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
Saldo 2024: Investeren in waterveiligheid	-														
ontvangen	1.277														
gsten	7	1.277													
Mutaties															
Voorjaarsnota 2024		-					- 13.657	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand eerste suppletoire wet 2024 artikel 10.09 Ontvangen investeren in waterveiligheid		159.921	152.219	157.993	179.134	183.120	201.562	209.466	211.335	194.004	220.954	192.267	197.148	190.040	190.040
Totaal Ontvangen stand ontweerpbegroting 2024 Investeren in waterveiligheid		167.535	150.786	157.715	178.013	192.523	187.905	209.466	211.335	194.004	220.954	192.267	197.148	190.040	190.040

Tabel 11 Artikel 1 Investeren in waterveiligheid

01																
Investeren in waterveiligheidsmaatregelen																
Totaal Ontvangsten																
standaarde																
suppletoire wet 2024																
Investeren in waterveiligheid	159.9	152.2	157.9	179.1	183.1	201.5	209.4	211.3	194.0	220.9	192.2	197.1	190.0	190.0		
	21	19	93	34	20	62	66	35	04	54	67	48	40	40		

Artikel 2 Investeren in zoetwatervoorzieningen

Tabel 12 Artikel 2 Investeren in zoetwatervoorzieningen

02 Investeren in zoetwaterv oorziening	Totaal muta tie	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
Ontwerpbe grooting 2024 artikelond erdeel 02.02 Ontwikkeli ng zoetwater voorzienin g		48.097	46.830	65.946	41.780	11.804	258	258	258	277	280	258	258	258	258
BCF: Deltaplan Zoetwater Fase 2	- 7	- 7													
Budgetover heveling impulsregel ing (artikel 1.03)	- 871	- 871													
Budgetover heveling BOA Zoetwater (artikel 2.03)	1	1													
Budgetover heveling Noordervaa rt (artikel 3.02)	- 460	- 460													
Desaldering zoetwaterv oorziening	112	112													
Kasschuive n Investeren in Zoetwaterv oorziening	0	12.025	7.300	1.253	2.488	984									
Meevaller monitoring Markerwad den (artikel 5.03)	- 19									- 19					
Meevaller Zoetwater (artikel 5.03)	- 22										- 22				
Saldo 2024 Investeren in zoetwaterv oorziening	5.933	5.933													
Mutaties Voorjaars nota 2024		- 7.317	7.300	1.253	2.488	984	0	0	0	- 19	- 22	0	0	0	0

Tabel 12 Artikel 2 Investeren in zoetwatervoorzieningen

02 Investeren in zoetwaterv oorziening	Totaa l muta tie	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
Stand eerste suppletoir e wet 2024 artikelond erdeel 02.02 Ontwikkeli ng zoetwater voorzienin g		40.780	54.130	67.199	44.268	12.788	258	258	258	258	258	258	258	258	258
Ontwerpbe grotting 2024 artikelond erdeel 02.03 Studiekos ten		11.140	2.200	2.200	1.000										
Budgetover heveling BOA Zoetwater (artikel 2.02)	- 1	- 1													
LVVN: Overboekin g Doorontwik keling model onverzadig de zone N	- 219	- 219													
Saldo 2024 Investeren in zoetwaterv oorziening	1.574	1.574													
Mutaties Voorjaars nota 2024		1.354	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand eerste suppletoir e wet 2024 artikelond erdeel 02.03 Studiekos ten		12.494	2.200	2.200	1.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Tabel 12 Artikel 2 Investeren in zoetwatervoorzieningen

02 Investeren in zoetwaterv oorziening	Totaal muta tie	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
Totaal Uitgaven stand ontwerp begroting 2024 Investeren in zoetwater voorzienin g		59.237	49.030	68.146	42.780	11.804	258	258	258	277	280	258	258	258	258
Totaal Uitgaven stand eerste suppletoir e wet 2024 Investeren in zoetwater voorzienin g		53.274	56.330	69.399	45.268	12.788	258	258	258	258	258	258	258	258	258
Ontwerp begroting 2024 artikelond erdeel 02.09 Ontvangst en investeren in waterkwa ntiteit en zoetwater voorzienin gen															
Desaldering Zoetwaterv oorziening	112	112													
Saldo 2024 Investeren in zoetwaterv oorziening	- 112	- 112													
Mutaties Voorjaars nota 2024		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Tabel 12 Artikel 2 Investeren in zoetwatervoorzieningen

02 Investeren in zoetwater voorziening	Totaal muta- tie	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
Stand eerste suppletoir e wet 2024 artikelond erdeel 02.09 Ontvangst en investeren in waterkwa ntiteit en zoetwater voorzienin gen		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal Ontvangst en stand ontwerpb egroting 2024 Investere n in zoetwater voorzienin g		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal Ontvangst en stand eerste suppletoir e wet 2024 Investere n in zoetwater voorzienin g		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Artikel 3 Exploitatie, onderhoud en vernieuwing

Tabel 13 Artikel 3 Exploitatie, onderhoud en vernieuwing

Ontwerp begroting 2024 artikelonderdeel 03.02 Ondershoud en vernieuwing	388.962	337.306	316.188	381.089	430.609	423.058	415.285	410.590	264.591	296.857	296.858	313.784	313.784	250.493
Meevalle r GVO Stuw en in de Lek (artikel 5.03)	1.931	- 6		1.925										
Kasschui ven Beh eer. Ondershoud en Vervanging	0	10.148	19.303	762	22.326	68.495	119.182	47.559	46.517	20.569	37.412	42.689	43.686	47.689
Budgeto verhevelling Noor derv aart (artikel 2.02)	460	460												
E&O Excessive prijsstijgingen (artikel 5.03)	43.720	0	39.720		4.000									

Tabel 13 Artikel 3 Exploitatie, onderhoud en vernieuwing

Ontwerp begroting 2024 artikelonderdeel 03.02 Ouderen vernieuwing		388.962	337.306	316.188	381.089	430.609	423.058	415.285	410.590	264.591	296.857	296.858	313.784	313.784	250.493
Budgetverheveling Herschikking Landelijke Taken (artikel 5.02)	1.749.543		100.749	123.996	122.246	119.738	122.854	152.708	156.925	154.440	142.530	142.711	136.558	136.558	137.530
Budgetverheveling Verduurzaming gebouwen (artikel 5.03)	134		134												
JenV Verlenging Ecticl Q	- 51	- 51													
LVV N Pilot Predatiebeheer	- 600		- 300	- 300											

Tabel 13 Artikel 3 Exploitatie, onderhoud en vernieuwing

Ontwerp begroting 2024 artikelonderdeel 03.02 Ondershoud en vernieuwing	388.962	337.306	316.188	381.089	430.609	423.058	415.285	410.590	264.591	296.857	296.858	313.784	313.784	250.493
CA Insthouding Wettelijke verplichting energiebeparing (artikel 5.04)	7.050		500	2.000	2.000	425	425	425	425	425	425			
CA Insthouding Exogene tegevalers (artikel 5.04)	18.000	18.000												
CA Insthouding Vernieuwing (artikel 5.04)	76.822								2.618	3.116	2.618	2.618	2.618	63.234

Tabel 13 Artikel 3 Exploitatie, onderhoud en vernieuwing

Ontwerp begroting 2024 artikelonderdeel 03.02 Ouderen vernieuwing	388.962	337.306	316.188	381.089	430.609	423.058	415.285	410.590	264.591	296.857	296.858	313.784	313.784	250.493
CA Instandhouding (artikel 5.04)	906.651	0	0	0	0	0	13.107	13.107	160.098	147.416	149.889	139.814	140.814	142.406
Saldo 2024 Exploitatie, onderhoud en vernieuwing	3.851	3.851												
Mutaties Voorjaarsnota 2024	12.106	121.000	124.958	99.995	57.243	4.097	118.681	216.974	338.150	330.899	338.332	322.676	327.679	390.859

Tabel 13 Artikel 3 Exploitatie, onderhoud en vernieuwing

Ontwerp begroting 2024 artikelonderdeel 03.02 Ouderen vernieuwing	388.962	337.306	316.188	381.089	430.609	423.058	415.285	410.590	264.591	296.857	296.858	313.784	313.784	250.493
Standplaats toevoeging wet 2024 artikelonderdeel 03.02 Ouderen vernieuwing	401.068	458.306	441.146	481.084	487.852	427.155	533.966	627.564	602.741	627.756	635.190	636.460	641.463	641.352

Tabel 13 Artikel 3 Exploitatie, onderhoud en vernieuwing

Ont werp begr otin g 202 4 artik elon derd eel 03.0 2 Ond erho ud en vern ieuw ing	388.9 62	337.3 06	316.1 88	381.0 89	430.6 09	423.0 58	415.2 85	410.5 90	264.5 91	296.8 57	296.8 58	313.7 84	313.7 84	250.4 93
Tot aal Uitg ave n stan d ont wer pbe grot ing 202 4 Expl oita tie, ond erh oud en ver nieu win g	397.2 23	351.4 87	333.2 86	397.9 33	447.2 52	440.0 35	436.0 27	431.8 10	273.1 14	305.3 80	305.3 81	322.3 07	322.3 07	259.0 16

Tabel 13 Artikel 3 Exploitatie, onderhoud en vernieuwing

Ontwerp begroting 2024 artikelonderdeel 03.02 Ondershoud en vernieuwing	388.962	337.306	316.188	381.089	430.609	423.058	415.285	410.590	264.591	296.857	296.858	313.784	313.784	250.493
Totaal Uitgaven standaard eerste supplettoire wet 2024 Exploitatie, onderhoud en vernieuwing	409.352	472.487	458.244	497.928	504.495	444.132	553.374	647.450	622.344	646.009	653.464	654.036	659.039	659.039

Artikel 4 Experimenteren cf. art. III Deltawet

Tabel 14 Artikel 4 Experimenteren cf. art. III Deltawet

04 Experi menter en cf. art. III Deltaw et	Tota al mut atie	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	
Ontwe rpbe r oting 2024 artikel onderd eel 04.02 GIV/PP S																
		96.59 0	91.5 86	62.9 15	62.6 99	62.8 94	62.4 32	59.2 19	59.0 69	61.8 16	61.8 30	58.9 53	58.4 74	55.4 29	59.3 28	
Kassch uiven Experi menten cf. art. III Deltaw et		0	13.441	2.818	– 22.24 3	– 2.389	– 2.374	– 2.369	– 306	– 274	– 135	– 94	– 26	– 32	36	– 24.90 ² 3 ¹
Saldo 2023 Experi menter en cf art III Deltaw et	6.40 2	6.402														
Mutati es Voorja arsnot a 2024																
		19.84 3	2.81 8	22.2 43	2.38 9	2.37 4	2.36 9	– 306	– 274	– 135	– 94	– 26	– 32	36	– 24.9 03	
Stand eerste supple toire wet 2024 artikel onderd eel 04.02 GIV/PP S																
		116.4 33	88.7 68	85.1 58	60.3 10	60.5 20	60.0 63	58.9 13	58.7 95	61.6 81	61.7 36	58.9 27	58.4 42	55.4 65	34.4 25	
2) Van het bedrag 2038 wordt – 122 doorges choven naar 2039																

Tabel 14 Artikel 4 Experimenteren cf. art. III Deltawet

04 Experi menter en cf. art. III Deltaw et	Tota al mut atie	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
Totaal Uitgav en stand ontwer pbegro ting 2024 Experi menter en cf. art. III Deltaw et		96.59 0	91.5 86	62.9 15	62.6 99	62.8 94	62.4 32	59.2 19	59.0 69	61.8 16	61.8 30	58.9 53	58.4 74	55.4 29	59.3 28
Totaal Uitgav en stand eerste supple toire wet 2024 Experi menter en cf. art. III Deltaw et		116.4 33	88.7 68	85.1 58	60.3 10	60.5 20	60.0 63	58.9 13	58.7 95	61.6 81	61.7 36	58.9 27	58.4 42	55.4 65	34.4 25

Artikel 5 Netwerkgebonden kosten en overige uitgaven

Tabel 15 Artikel 5 Netwerkgebonden kosten en overige uitgaven

05 Netw erkge bond en koste n en overi ge uitga ven	Totaal mutati e	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
Ontw erpb egro ting 2024 artik elon derd eel 05.0 1 Appa raat		312.7 29	321.9 14	314.8 53	309.7 03	309.9 52	305.4 53	303.7 40	293.4 90	293.4 90	293.4 90	293.4 90	293.4 90	294.2 44	293.3 34
Budg etove rheve ling advis ering Grens overs chrijd ende PFAS (artik el 5.03)	1.228	307	307	307	307										
CA Insta ndho uding Critic al Entiti es Resili ence Direct ive (CER- richtli jn) (artik el 5.04)	668	668													
Bijdra ge Deltaf onds aan Verni euwin g SAP	- 7.537	- 4.012	- 2.437	- 1.088											

Tabel 15 Artikel 5 Netwerkgebonden kosten en overige uitgaven

05 Netw erkge bond en koste n en overi ge uitga ven	Totaal mutati e	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
Budg etove rheve ling HWS capac iteit 9.572 FTE aanle g (artik el 5.03)	7.650								7.650						
Budg etove rheve ling Inves teren in water veilig heid HWB P (artik el 1.01)	– 1.833	260	– 161	– 161	– 161	– 161	– 161	– 161	– 161	– 161	– 161	– 161	– 161	– 161	– 161
Budg etove rheve ling Progr amm a MON S (artik el 7.03)	4.457		820	959	902	902	874								
Budg etove rheve ling Stikst ofdes kundi gheid (artik el 5.03)	436	258	178												

Tabel 15 Artikel 5 Netwerkgebonden kosten en overige uitgaven

05 Netw erkge bond en koste n en overi ge uitga ven	Totaal mutati e	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
Budg etove rheve ling NTS ICBR proje ct 2024- 2029 (artik el 7.03)	1.612	310	425	425	425	27									
Budg etove rheve ling Verni euwin g SAP (artik el 5.03)	7.537	4.012	2.437	1.088											
Budg etove rheve ling Werk zaam hede n BOA RWS 2025 - Micro plasti cs (artik el 7.03)	1.367	1.367													
CA Insta ndho uding Wette lijke verpli chtin g energ iebes parin g (artik el 5.04)	1.694	154	154	154	154	154	154	154	154	154	154	154			

Tabel 15 Artikel 5 Netwerkgebonden kosten en overige uitgaven

05 Netw erkge bond en koste n en overi ge uitga ven	Totaal mutati e	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
HXII Appar aatst aakst elling tranc he 2026 RWS	–	47.932	–	1.042	2.084	3.126	4.168	4.168	4.168	4.168	4.168	4.168	4.168	4.168	4.168
HXII Bijdra ge detac herin g HBJZ	– 61	– 61													
LVVN bijdra ge Wadd enzee .nl	15	15													
Saldo 2024 Netw erkge bond en koste n en overi ge uitga ven	– 158	– 158													
Muta ties Voorj aars nota 2024		3.120	681	– 400	1.499	3.246	3.301	4.175	3.475	4.175	4.175	4.175	4.329	4.329	4.329
Stan d eerst e supp letoir e wet 2024 artik elon derd eel 05.0 1 Appa raat		315.8 49	322.5 95	314.4 53	308.2 04	306.7 06	302.1 52	299.5 65	296.9 65	289.3 15	289.3 15	289.3 15	289.1 61	289.9 15	289.0 05

Tabel 15 Artikel 5 Netwerkgebonden kosten en overige uitgaven

05 Netw erkge bond en koste n en overi ge uitga ven	Totaal mutati e	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
Ontw erpb egro ting 2024 artik elon derd eel 05.0 2 Overi ge uitga ven		76.64	131.4	153.2	151.3	148.8	151.7	184.9	189.2	77.13	77.13	77.13	77.13	77.13	77.03
		8	35	04	39	34	80	84	01	7	7	7	7	7	0
Budg etove rheve ling van Staf DC naar RWS BOA (artik el 1.03)	- 844	- 844													
Budg etove rheve ling Hersc hikkin g Land elijke Take n (artik el 3.02)	- 1.749. 543	- 100.7 49	- 123.9 96	- 122.2 46	- 119.7 38	- 122.8 54	- 152.7 08	- 156.9 25	- 154.4 40	- 142.5 30	- 142.7 11	- 136.5 58	- 136.5 58	- 137.5 30	-
HXII: Maat werk KNMI- RWS (deel DF)	- 1.180	- 1.180													

Tabel 15 Artikel 5 Netwerkgebonden kosten en overige uitgaven

05 Netw erkge bond en koste n en overi ge uitga ven	Totaal mutati e	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
HXII: Imple ment atie LVO fase 1	110	110													
LVVN Pilot Preda tiebe heer	- 300	- 300													
LVVN SOK meet nette n water vogel s en slaap paats en	- 816	- 157	- 160	- 163	- 166	- 170									
CA Insta ndho uding (artik el 5.04)	486.69 5							11.77 3	11.77 3	97.75 9	85.84 9	86.03 0	79.87 7	79.87 7	80.84 9
Saldo 2024 Netw erkge bond en koste n en overi ge uitga ven	536	536													
Muta ties Voorj aars nota 2024		- 100.9 1.835	124.1 09	122.4 59	122.4 12	119.9 08	122.8 54	164.4 81	168.6 98	56.68 1	56.68 1	56.68 1	56.68 1	56.68 1	56.68 1

Tabel 15 Artikel 5 Netwerkgebonden kosten en overige uitgaven

05 Netw erkge bond en koste n en overi ge uitga ven	Totaal mutati e	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
Stan d eerst e supp letoir e wet 2024 artik elon derd eel 05.0 2 Overi ge uitga ven		74.81	30.52	29.04	28.92	28.92	28.92	20.50	20.50	20.45	20.45	20.45	20.45	20.45	20.34
		3	6	5	7	6	6	3	3	6	6	6	6	6	9
Ontw erpb egro ting 2024 artik elon derd eel 05.0 3 Inves terin gsrui mte		55.40	98.76	126.2	44.91	41.50	116.9	127.2	82.38	82.79	100.1	154.2	214.0	253.0	380.5
		0	0	57	3	0	45	99	0	5	86	98	87	50	05
HXII: Over b DGW B-ILT Afslui tdijk	- 165	- 64	- 101												
Meev aller Zand maas (artik el 1.01)	2.158	111					2.047								

Tabel 15 Artikel 5 Netwerkgebonden kosten en overige uitgaven

05 Netw erkge bond en koste n en overi ge uitga ven	Totaal mutati e	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
Meev aller Kribv erlagi ng Pann erden sch Kana al (artik el 1.02)	3.525	3.525													
Budg etove rhelin g DPRA (artik el 1.03)	10.000	-	2.605	1.395	1.200	1.200	1.200	1.200	1.200	-					
Meev aller Monit oring Mark erwa dden (artik el 2.02)	19									19					
Meev aller Zoet water (artik el 2.02)	22										22				
Meev aller GVO Stuw en in de Lek (artik el 3.02)	1.931	6			1.925										

Tabel 15 Artikel 5 Netwerkgebonden kosten en overige uitgaven

05 Netw erkge bond en koste n en overi ge uitga ven	Totaal mutati e	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
Budg etove rheve ling E&O Exces sieve prijss tijgin gen (artik el 3.02)	-	43.720	0	- 39.72 0			- 4.000								
Budg etove rheve ling Stikst ofdes kundi gheid (artik el 5.01)	- 436	- 258	- 178												
Budg etove rheve ling advis ering Grens overs chrijd ende PFAS (artik el 5.01)	-	1.228	- 307	- 307	- 307	- 307									
Budg etove rheve ling Verni euwin g SAP RWS aand eel (artik el 5.01)	-	7.537	4.012	2.437	1.088										

Tabel 15 Artikel 5 Netwerkgebonden kosten en overige uitgaven

05 Netw erkge bond en koste n en overi ge uitga ven	Totaal mutati e	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
Budg etove rheve ling HWS capac iteit 9.572 FTE aanle g (artik el 5.01)	- 7.650								- 7.650						
Budg etove rhelin g Belei dstaf el Gron dwat er (artik el 7.03)	- 3.000	- 500	- 500	- 500	- 500	- 500	- 500								
Budg etove rheve ling Progr amm aruim te (artik el 5.04)	26.425	875	1.550	1.800	1.700	2.200	2.300	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000
CA Insta ndho uding Stikst ofdes kundi gheid RWS (artik el 5.04)	436	258	178												

Tabel 15 Artikel 5 Netwerkgebonden kosten en overige uitgaven

05 Netw erkge bond en koste n en overi ge uitga ven	Totaal mutati e	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
Budg etove rhelin g Stoffe n en Water keten (artik el 7.03)	40.000	–	10.00 0	– 10.00 0	– 10.00 0	– 10.00 0	– 10.00 0								
Budg etove rhelin g voor uitvo ering door RWS (artik el 7.01)	168.00 0	–	68.00 0	– 100.0 00											
Budg etove rheve ling Vormi ng reser vervi ng CES RWS (artik el 5.04)	2.494		668	668	579	579									
Budg etove rheve ling IR ter comp ensat ie MON S (artik el 5.04)	9.700	–			6.700	3.000									

Tabel 15 Artikel 5 Netwerkgebonden kosten en overige uitgaven

05 Netw erkge bond en koste n en overi ge uitga ven	Totaal mutati e	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
Budg etove rhelin g HWB P (artik el 5.04)	– 1.000. 000							– 166.6 67	– 166.6 67	– 166.6 67	– 166.6 67	– 166.6 66	– 166.6 66		
HXII: Natio naal Water Plan	– 1.100	– 150	– 350	– 450	– 150										
Taaks tellin g einde jaars marg e	– – 16.95 16.954		– 4												
Kassc huive n Netw erkge bond en koste n en overi ge uitga ven		12.85 0	66.17 0	61.47 3	38.01 9	21.48 0	56.14 2	125.9 51	124.6 48	117.7 64	96.87 0	42.78 0	17.00 9	243.4 75	365.6 ³ 78 ¹
Saldo 2024 Netw erkge bond en koste n en overi ge uitga ven	2.821	2.821													
Muta ties Voorj aars nota 2024		27.50 0	55.63 2	49.79 9	23.36 6	5.559	53.49 5	39.91 6	48.86 9	46.88 4	67.77 5	121.8 86	181.6 75	241.4 75	363.6 78

Tabel 15 Artikel 5 Netwerkgebonden kosten en overige uitgaven

05 Netw erkge bond en koste n en overi ge uitga ven	Totaal mutati e	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
Stan d eerst e supp letoir e wet 2024 artik elon derd eel 05.0 3 Inves terin gsrui mte		27.90	43.12	76.45	68.27	47.05	63.45	87.38	33.51	35.91	32.41	32.41	32.41	11.57	16.82
		0	8	8	9	9	0	3	1	1	1	2	2	5	7
3) van het bedra g 2038 wordt 6.240 doorg escho ven naar 2039															
Ontw erpb egro ting 2024 artik elon derd eel 05.0 4 Rese rverin ngen		4.875	11.68	11.30	73.89	98.83	161.1	197.4	121.9	359.7	477.5	474.5	472.5	472.5	479.3
			4	0	0	3	60	50	50	16	16	16	16	12	33
Budg etove rhelin g HWB P (artik el 5.03)	1.000. 000							166.6 67	166.6 67	166.6 67	166.6 67	166.6 66	166.6 66		

Tabel 15 Artikel 5 Netwerkgebonden kosten en overige uitgaven

05 Netw erkge bond en koste n en overi ge uitga ven	Totaal mutati e	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
Budg etove rheve ling IR ter comp ensat ie MON S (artik el 5.03)	9.700				6.700	3.000									
Budg etove rheve ling IRM (artik el 1.02)	10.965				- 240	10.725									
Budg etove rheve ling Progr amm aruim te (artik el 5.03)	26.425	- 875	1.550	1.800	1.700	2.200	2.300	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000
Budg etove rheve ling Proje ct WBI 2023 (artik el 1.02)	5.000		5.000												
Budg etove rheve ling Rijksk anaal dijken naar uitvo ering RWS (artik el 1.02)	2.000	2.000													

Tabel 15 Artikel 5 Netwerkgebonden kosten en overige uitgaven

05 Netw erkge bond en koste n en overi ge uitga ven	Totaal mutati e	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
Budg etove rheve ling Rivier verru ming Maas (artik el 1.02)	6.226	3.242		1.284	1.700										
Budg etove rheve ling Verdu urza ming gebo uwen (artik el 5.03)	- 134		- 134												
Budg etove rheve ling Vormi ng reser vervi ng CES RWS (artik el 5.04)	- 2.494		- 668	- 668	- 579	- 579									
Kassc huive n Netw erkge bond en koste n en overi ge uitga ven		13.83 0	5.242	2.322	2.733	2.733	579	579	579	9.868	15.57 6	13.39 9	30.90 4	29.90 0	51.30 6 ⁴

Tabel 15 Artikel 5 Netwerkgebonden kosten en overige uitgaven

05 Netw erkge bond en koste n en overi ge uitga ven	Totaal mutati e	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
CA Insta ndho uding Critic al Entiti es Resili ence Direct ive (CER- richtli jn) (artik el 5.01)	- 668	- 668													
CA Insta ndho uding E&O exog ene tegen valler s (artik el 3.02)	18.000	- 18.000	0												
CA Insta ndho uding (artik el 3.01, 3.02, 5.01, 5.02)	1.448.509	-								- 268.937	- 242.995	- 245.670	- 228.744	- 229.744	- 232.419
CA Insta ndho uding Stikst ofdes kundi gheid RWS (artik el 5.03)	- 436	- 258	- 178												

Tabel 15 Artikel 5 Netwerkgebonden kosten en overige uitgaven

05 Netw erkge bond en koste n en overi ge uitga ven	Totaal mutati e	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
CA Insta ndho uding Verni euwin g (artik el 3.02)	- 76.822									- 2.618	- 3.116	- 2.618	- 2.618	- 2.618	- 63.23 4
CA Insta ndho uding Wette lijke verpli chtin g energ iebes parin g (artik el 3.02 en 5.01)	- 8.744	- 154	- 154	- 654	2.154	2.154	- 579	- 579	- 579	- 579	- 579	- 579			
Muta ties Voorj aars nota 2024		- 4.875	- 2.442					- 164.6 67	164.6 67	97.59 9	97.59 9	97.60 0	97.60 0	264.2 62	246.3 47
Stan d eerst e supp letoir e wet 2024 artik elon derd eel 05.0 4 Rese rverin gen				11.78 4	80.35 0	88.90 8	158.8 60	362.1 17	286.6 17	262.1 17	379.9 17	376.9 16	374.9 16	208.2 50	232.9 86

Artikel 6 Bijdragen andere begrotingen Rijk

Tabel 16 Artikel 6 Bijdragen andere begrotingen Rijk

06 Bijdrag en andere Tot begroting aalen mut Rijk atie	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
Ontwe rpbe gr oting 2024 artikel onder deel 06.09 Ten laste van begrot ing lenW	1.555 .433	1.981 .579	1.950 .280	1.672 .567	1.543 .840	1.641 .115	1.617 .756	1.631 .763	1.673 .549	1.648 .966	1.742 .174	1.791 .056	1.785 .702	1.776 .984
BCF Deltapl an Zoetwa ter Fase 2	- 7	- 7												
HXII Bijdrag e detach ering HBJZ	- 61	- 61												
Bijdrag e Deltafo nds aan Vernieu wing SAP	- 7.5 37	- 4.012	- 2.437	- 1.088										
HXII Implem entatie LVO fase 1	110	110												
HXII Kenni sonderz oek Water en Bodem Deltare s 2025	5.6 77	5.677												
HXII: Appara atstaak stelling tranche 2026 RWS	- 47. 932	- 1.042	- 2.084	- 3.126	- 4.168	- 4.168	- 4.168	- 4.168	- 4.168	- 4.168	- 4.168	- 4.168	- 4.168	- 4.168

Tabel 16 Artikel 6 Bijdragen andere begrotingen Rijk

06 Bijdragen andere begrotingen Rijk	Tot aantal mutatie	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
HXII: Budget dekking inhuur Cyberveiligheid	– 964	– 643	– 321												
HXII: budget overheveling inhuur RvdR 2.0	– 2.4 30	– 810	– 810	– 810											
HXII: Budget overheveling RIVM- jaaropdracht DGWB/ WGW	– 1.2 51	– 1.251													
HXII: budget overheveling van DGMI/O &M naar DGWB/ WGW	2.4 50	175	175	175	175	175	175	175	175	175	175	175	175	175	175
HXII: Herschikking subsidie Waters noodmuseum	– 400	– 100	– 100	– 100	– 100										
HXII: Maatwerk KNMI- RWS (deel DF)	– 1.1 80	– 1.180													
HXII: Nationaal Water Plan	– 1.1 00	– 150	– 350	– 450	– 150										
HXII: Opdracht NEN Water	– 124	– 124													

Tabel 16 Artikel 6 Bijdragen andere begrotingen Rijk

06 Bijdragen andere begrotingen Rijk	Tot aantal mutatie	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
HXII: Opdracht NEN Wateroverlast OSKA	55	-	- 55												
HXII: Overb DGWB- ILT Afsluitdijk	165	-	- 64	- 101											
HXII: Overheveling van FTE Cyberveiligheid	9.828	-	- 702	- 702	- 702	- 702	- 702	- 702	- 702	- 702	- 702	- 702	- 702	- 702	- 702
HXII: Subsidie DAW	3.600	-	-	-	-										
JenV Verlenging Eclectic IQ	51	-	- 51												
Kasschuif tgv generale beeld	0	20.000	255.000	90.000	50.000		60.000	70.000	55.000	15.000	15.000				
KGG: overboeking ministeries IPCC TSU	1.400	-	- 350	- 350	- 350	- 350									
LNV: Overboeking ministeries LWKM	49	-	- 49												
LNVN bijdrage Wadde nzee.nl	38	38													
LNVN Pilot Predatiebeheer	900	-	- 300	- 300	- 300										

Tabel 16 Artikel 6 Bijdragen andere begrotingen Rijk

06 Bijdragen andere begrotingen Rijk	Tot aantal mutatie	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
LVVN: SOK meetnetten watervergoedingen slaapzaken	– 816	– 157	– 160	– 163	– 166	– 170									
LVVN: Overboeking Doortwikkeling model onverzadigde zone N	– 219	– 219													
LVVN: Overboeking ministeries nitraat verontreiniging	– 200	– 200													
LVVN: Overboeking PAGW/ RVO	– 1.400	– 300	– 275	– 225	– 100	– 100	– 100	– 100	– 100	– 100					
MF: Overheveling aanvullend SEB middelen	12.611	3.800	3.800	5.011											
OCW: overboeking ministerie SIA	– 1.000	– 250	– 250	– 250	– 250										
Taakstelling eindejaars marktge	– 16.954	– 16.954													
VRO: Overboeking ministeries NEPRO M KAN Platform	– 40	– 40													

Tabel 16 Artikel 6 Bijdragen andere begrotingen Rijk

06 Bijdragen andere begrotingen Rijk	Totaal mutatie	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
VWS overboeking ministeries Groenblauwe Netwerken		30	15	15											
Mutaties															
Voorjaarsnota 2024		586	259.408	87.464	45.231	4.965	64.795	65.205	50.205	10.205	10.305	4.695	4.695	4.695	4.695
Stand eerste suppletoire wet 2024 artikel onderdeel 06.09 Ten laste van begroting lenW		1.556.019	1.722.171	2.037.744	1.717.798	1.538.875	1.576.320	1.682.961	1.681.968	1.683.754	1.659.271	1.737.479	1.786.361	1.781.007	1.772.289
Totaal Ontvangsten stand ontwerp begroting 2024 Bijdragen andere begrotingen Rijk		1.555.433													

Tabel 16 Artikel 6 Bijdragen andere begrotingen Rijk

06 Bijdragen andere Tot begrotingen Rijk	aal mut atie	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
Totaal Ontva ngste n stand eerste supple toire wet 2024 Bijdra gen ander e begrot ingen Rijk		1.556 .019	1.722 .171	2.037 .744	1.717 .798	1.538 .875	1.576 .320	1.682 .961	1.681 .968	1.683 .754	1.659 .271	1.737 .479	1.786 .361	1.781 .007	1.772 .289

Artikel 7 Investeren in waterkwaliteit

Tabel 17 Artikel 7 Investeren in waterkwaliteit

07 Investeren in waterkwaliteit	Totaal mutatie	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
Ontwerp begroting 2024 artikelon derdeel 07.01 Ontwikkeling Kaderrichtlijn Water		83.314	180.031	182.789	3.508										
Budgetoverheveling voor uitvoering door RWS (artikel 5.03)	168.000		68.000	100.000											
Desaldering ontvangsten KRW	1.415	1.190	225												
Kasschuiven Investeren in waterkwaliteit		0	38.535	– 113.475	55.672	93.679	2.659								
MF: Overheveling aanvullen d SEB middelen	12.611	3.800	3.800	5.011											
Saldo 2024: Investeren in waterkwaliteit	30.251	30.251													
Mutaties Voorjaarsnota 2024		– 3.294	41.450	– 160.683	93.679	2.659	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand eerste suppletore wet 2024 artikelon derdeel 07.01 Ontwikkeling Kaderrichtlijn Water		80.020	138.581	343.472	97.187	2.659	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Tabel 17 Artikel 7 Investeren in waterkwaliteit

07 Investeren in waterkwaliteit	Totaal mutatie	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
Ontwerp begroting 2024 artikelon derdeel 07.02 Ontwikkeling waterkwaliteit		55.245	76.874	115.423	57.467	48.759	55.976	93.218	115.381	88.493	16.497	103	103	103	103
HXII: Subsidie DAW	3.600	1.200	1.200	1.200											
Kasschuif investeren in waterkwaliteit		0	12.252	13.893	44.545	35.185	30.200	16.131	40.380	50.000	35.000	2.322			
LVVN: Overboeking PAGW/RVO	1.400	-300	-275	-225	-100	-100	-100	-100	-100	-100					
Saldo 2024: Investeren in waterkwaliteit	16.101	16.101													
Mutaties Voorjaar snota 2024		2.349	12.418	43.120	35.085	30.100	16.031	40.480	50.100	35.100	2.322	0	0	0	0
Stand eerste suppletoire wet 2024 artikelon derdeel 07.02 Ontwikkeling waterkwaliteit		57.594	89.292	158.543	92.552	78.859	72.007	52.738	65.281	53.393	14.175	103	103	103	0
Ontwerp begroting 2024 artikelon derdeel 07.03 Studietoeken waterkwaliteit		21.227	14.072	5.825	1.089	920	1.104	265	265	265	265	265	265	265	265

Tabel 17 Artikel 7 Investeren in waterkwaliteit

07 Investeren in waterkwaliteit	Totaal mutatie	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
Budgetoverheveling Beleidsstaf el Grondwater (artikel 5.03)	3.000	500	500	500	500	500	500								
Budgetoverheveling Stoffen en Waterketen (artikel 5.03)	40.000		10.000	10.000	10.000	10.000									
Budgetoverheveling Programma MONS (artikel 5.01)	– 4.457		– 820	– 959	– 902	– 902	– 874								
Budgetoverheveling Werkzaamheden BOA RWS 2025 - Microplastics (artikel 5.01)	– 1.367	– 1.367													
Herschikking kasbudget DF afd. GWB/WW (artikel 1.03)	– 15	– 15	0												
HXII Kennisonderzoek Water en Bodem Deltares 2025	2.789	2.789													
HXII: Budgetoverheveling RIVM-jaaropdracht DGWB/WGW	– 1.251	– 1.251													
HXII: budgetoverheveling van DGMI/O&M naar DGWB/WGW	2.450	175	175	175	175	175	175	175	175	175	175	175	175	175	175

Tabel 17 Artikel 7 Investeren in waterkwaliteit

07 Investeren in waterkwaliteit	Totaal mutatie	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
Kasschuif: Investeren in waterkwaliteit	0	3.561	2.500		363	363	335								
Budgetoverheveling Kennisonderzoek Water en Bodem Deltares 2025 (artikel 1.03)	115	115													
LNV: Overboeking ministeries LWKM	- 49	- 49													
LNVN: Overboeking ministeries nitraatverontreiniging	- 200	- 200													
Budgetoverheveling NTS ICBR project 2024-2029 (artikel 5.01)	-	1.612	- 310	- 425	- 425	- 425	- 27								
HXII: Opdracht NEN Water	- 124	- 124													
Saldo 2024: Investeren in waterkwaliteit	12.173	12.173													
Mutaties Voorjaarsnota 2024		8.875	11.930	9.291	9.711	10.109	136	175	175	175	175	175	175	175	175

Tabel 17 Artikel 7 Investeren in waterkwaliteit

07 Investeren in waterkwaliteit	Totaal mutatie	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
Stand eerste suppletoire wet 2024 artikelon derdeel 07.03 Studiekosten waterkwaliteit		30.102	26.002	15.116	10.800	11.029	1.240	440	440	440	440	440	440	440	440
Totaal Uitgaven stand ontwerp begroting 2024 Investeren in waterkwaliteit		159.786	270.977	304.037	62.064	49.679	57.080	93.483	115.646	88.758	16.762	368	368	368	265
Totaal Uitgaven stand eerste suppletoire wet 2024 Investeren in waterkwaliteit		167.716	253.875	517.131	200.539	92.547	73.247	53.178	65.721	53.833	14.615	543	543	543	440
Ontwerp begroting 2024 artikelon derdeel 07.09 Ontvangsten investeringen in waterkwaliteit															
Desaldering ontvangsten KRW		1.190	225												
Saldo 2024 Investeren in waterkwaliteit ontvangsten		- 202													

Tabel 17 Artikel 7 Investeren in waterkwaliteit

07 Investeren in waterkwaliteit	Totaal mutatie	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
Mutaties Voorjaarsnota 2024		988	225	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand eerste suppletoire wet 2024 artikelon derdeel 07.09 Ontvangen investeringen in waterkwaliteit		988	225	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal Ontvangen stand ontwerp begroting 2024 Investeren in waterkwaliteit		159.786	270.977	304.037	62.064	49.679	57.080	93.483	115.646	88.758	16.762	368	368	368	265
Totaal Ontvangen stand eerste suppletoire wet 2024 Investeren in waterkwaliteit		988	225	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

4.2 bijlage 2: Projectoverzichten

In deze bijlage zijn de MIRT projecttabellen met de realisatieprojecten alsmede de verkenningen en planuitwerking programma's opgenomen waarin de begrotingsmutaties op projectniveau zichtbaar zijn gemaakt. Deze MIRT- tabellen zijn in ieder geval voorzien van toelichtingen indien sprake is:

- van een wijziging (anders dan door de verwerking van prijsbijstelling) in het taakstellend projectbudget groter dan 10% of meer dan € 10 miljoen;
- van een wijziging groter dan 1 jaar in de oplevering van het project.

De stand vorig in de kolom Kasbudget 2025 betreft de stand OW 2025. De stand vorig in de kolom Projectbudget betreft de stand tweede suppletoire begroting 2024.

Artikel 1 Investerings in waterveiligheid

Mutaties Eerste suppletoire begroting 2025 (bedragen x € 1 miljoen)

Tabel 18 Tweede Hoogwaterbeschermingsprogramma

	Kasbudget 2025		Projectbudget		Oplevering		Toelichting
	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig	
Project HWBP-2					2027	2027	
Projecten Nationaal							
HWBP-2 Rijksprojecten	2	1	170	170			
HWBP-2 Waterschapsprojecten	103	33	2.650	2.647			
Overige projectkosten (Programmabureau)			49	49			
afrondingen		1					
Programma	105	35	2.869	2.866			
Begroting (DF 1.01.01/02)	105	35					

Tabel 19 Ruimte voor de rivier

	Kasbudget 2025		Projectbudget		Oplevering		Toelichting
	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig	
Project RvdR					2019	2019	
Projecten Nationaal							
Projectbudget RvdR	1	1	2.246	2.246			
afrondingen							
Programma	1	1	2.246	2.246			
Begroting (DF 1.01.03)	1	1					

Tabel 20 Maaswerken

	Kasbudget 2025		Projectbudget		Oplevering		Toelichting
	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig	
Project Maaswerken							
Projecten Zuid-Nederland							
Grensmaas	1	1	121	120	2017/2027	2017/2027	
Zandmaas			390	392	2021	2021	
afrondingen							
Programma	1	1	511	512			
Begroting (DF 1.01.04)	1	1					

Tabel 21 Realisatieprogramma waterveiligheid

	Kasbudget 2025		Projectbudget		Oplevering		Toelichting
	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig	
Projecten Nationaal							
Programma HWBP							
HWBP Rijksprojecten	21	22	757	757			
HWBP Waterschapsprojecten	524	593	8.036	8.058			1
HWBP Overige projectkosten (programmabureau)	13	11	217	185			1
Beoordelings- en Ontwerpinstrumentarium 2035	8	12	46	41			
Zandhonger Oosterschelde			11	11			
Landelijk Verbeterprogramma Regionale Rijkskeringen	1	1	14	12			
Kennisprogramma Zeespiegelstijging	1	1	10	10			
Meanderende Maas	4	3	9	9			
Projecten Noord-Nederland							
Afsluitdijk	5	1	18	18			
Afsluitdijk Bestaande Spuisluis	7	5	200	200			
Projecten Oost-Nederland							
Kribverlaging Pannerdensch Kanaal	1	4	29	32	2023	2023	
IJsseldelta 2e fase (Reevesluis)			93	96	2021	2021	
Monitoring Langsdammen Waal	1		5	5			
Projecten Zuidwest-Nederland							
Overige onderzoeken en kleine projecten			88	88			
Dijkversterking en herstel steenbekleding			827	827			
Projecten Zuid-Nederland							
Beekdalen afrondingen	152	16	330	330			
Programma	603	669	10.690	10.679			
Begroting (DF 1.02.02)	371	429					
Overprogrammering (-)	- 232	- 240					

Toelichting

1. Betreft een verschuiving naar de programmakosten om het benodigde opleidingsbudget met circa € 2,3 miljoen per jaar te verhogen.

Tabel 22 Verkenningen en planuitwerking waterveiligheid

Projectomschrijving	Budget		Openstelling		Toelichting
	Huidig	Vorig	Huidig	Vorig	
Projecten Nationaal					
Reservering Areaalgroei	26	26			
Integraal Rivieren Management (IRM) (project Paddenpol)	177	168	2025	2025	
Projecten Noordwest-Nederland					
EPK Planuitw. en verkenningen Waterveiligheid	9	10			
Projecten Zuid-Nederland					
Rivierverruiming Rijn en Maas	225	232			
Projecten Oost-Nederland					
IJsseldelta 2e fase afronding	101	101	2024	2024	
Totaal programma planuitwerking en verkenning	538	537	0	0	
Begroting DF 1.02.01	538	537			

Artikel 2 Investeren in zoetwatervoorzieningen

Mutaties Eerste suppletoire begroting 2025 (bedragen x € 1 miljoen)

Tabel 23 Realisatieprogramma zoetwatervoorziening

	Kasbudget 2025		Projectbudget		Oplevering		Toelichting
	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig	
Projecten Nationaal							
Deltaplan Zoetwater Fase 1	4	7	85	83	2026	2026	
Deltaplan Zoetwater Fase 2	32	38	258	258	2027	2027	
Impulsregeling ruimtelijke adaptie			167	168			
Waterbewust leven	2	1	7	7			
Projecten Zuidwest- Nederland							
Ecologische maatregelen Markermeer	1	2	10	10	2023	2023	
Besluit Beheer Haringvlietsluizen	1	1	85	85	2018/2030	2018/2030	
Afrondingen	1	- 1					
Programma	41	48	612	611			
Begroting (DF 2.02.02)	41	48					

Artikel 4 Experimenteren cf. art. III Deltawet

Mutaties Eerste suppletoire begroting 2025 (bedragen x € 1 miljoen)

Tabel 24 Geïntegreerde contractvormen/PPS

Projectomschrijving	Kasbudget 2025		Projectbudget		Oplevering		Toelichting
	Huidig	Vorig	huidig	vorig	Huidig	Vorig	
Afsluitdijk	116	97	2.056	2.057	2025	2025	
Totaal programma							
Begroting DF 4.02.01	116	97					

Artikel 7 Investeren in waterkwaliteit

Mutaties Eerste suppletoire begroting 2025 (bedragen x € 1 miljoen)

Tabel 25 Realisatieprogramma Kaderrichtlijn water

	Kasbudget 2025		Projectbudget		Oplevering		Toelichting
Projectomschrijving	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig	
Projecten waterkwaliteit							
Projecten Nationaal							
KRW 1e tranche			30	30			
KRW 2e en 3e tranche afrondingen	80	83	909	728	2027	2027	1
Totaal programma	80	83	939	758			
Begroting DF 7.01.01	80	83					

Toelichting

1. In de jaren 2026 en 2027 wordt respectievelijk € 68 en 100 miljoen aan de KRW vanuit de investeringsruimte toegevoegd. Dit betreft een budgetoverheveling voor tegenvallende kosten van de uitvoering van de KRW.

Tabel 26 Realisatieprogramma waterkwaliteit

	Kasbudget 2025		Projectbudget		Oplevering		Toelichting
Projectomschrijving	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig	
Projecten waterkwaliteit							
Projecten Nationaal							
Bijdrageregeling medicijnresten	11	20	60	60			
Verruiming vaargeul Westerschelde			26	26			
Natuurcompensatie Perkpolder			7	6			
DAW Projecten (subsidies aan o.a. Kadaster, LTO)	9	10	25	29			
Grote wateren afrondingen	27	17	565	566	2032	2032	
Totaal programma	47	47	683	687			
Begroting DF 7.02.01	47	45					

Toelichting
Tabel 27 Verkenning en planuitwerking waterkwaliteit

Projectomschrijving	Budget		Oplevering/openstelling		Toelichting
	Huidig	Vorig	Huidig	Vorig	
EPK Planuitwerking en verkenningen Waterkwaliteit	16	17			
Projecten Zuid-Nederland					
Grevelingen	109	109			
Totaal programma planuitwerking en verkenning	125	126	0	0	
Begroting DF 7.02.02	125	126			